

Kongl. Maj:ts och Riksens Ständers faststälte

Regerings-Form,

Dat. Stockholm then 21 Augusti 1772.

Wi Gustaf med Guds Nåde, Sveriges, Göthes och Vendes Konung etc. etc. etc. Arfvinge til Norrige, Hertig til Schleswig Hollstein etc. etc. Göre vetterligit, at som Wi, ifrån början af Wår Regering, oafbrutit velat använda Wår Konungsliga Magt och Myndigbet til Rikets upprättelse, styrka och vältrefnad, samt till Wåre trogne Undersåtares förkofring, säkerhet och sällhet; Och Wi, til vinnande theraf, i Nåder funnit Fäderneslandets nuvarande tilstånd fordra, thet en, til före nämde högstnyttige ändamål lämpad, förbättring af Grundlagarna varit oumgängelig, samt therföre, efter nogaste öfvervägande och pröfning, författat en Form för Rikets styrelse och Regering, hvilken Riksens nu församlade Ständer enhälligt antagit och besvurit; Altså vele Wi i Nåder thenna således af Riksens Ständer samtyckte Regerings-Form härmed gilla, bekräfta och bestyrka på sätt och vis, som then i sielfna bokstafven ord ifrån ord härefter följer:

Wi Efterskrefne Sveriges Rikes Råd och Ständer, Grefvar, Friherrar, Biskopar, Ridderskap och Adel, Clerkeri, Krigs-Befäl, Borgerskap och Menige Allmoge, som nu här församlade äro, för Oss och Wåre hemmavarande Med-Bröder, Göre vetterligit, at som Wi igenom en olyckelig erfarenhet funnit, at, under namn af then ädla Friheten, åtskilliga Wåre Medborgare upphäfvit sig til Herravälde, hvilket blifvit så mycket olideligare, som thet uppkommit under Sielfsvåld, har sig befast igenom egennytta och hårdheten, har änteligen blifvit understöds af främmande magt och välde, til hela, Samhällets olycka, hvilket hade störtat Oss i then största osäkerhet igenom Lagens vrångvisa uttydning, och änteligen till slut kunnat ådraga Riket, (alles Wårt kära Fädernesland) the bistra öden, som förra tiders Historier och Wåre Grannars efterdömen Oss visa, om ej nitiske Medborgares mandom och kärlek för Fosterlandet, understödde af Then Stormägtigste Furstes och Herres *Gustaf* then Tredjes, Sveriges, Göthes och Wendes Konungs, Alles Wår Allernädigste Konungs och Herres nit och bemödande, Oss therifrån ryckt och fräls at hade; Så hafve Wi varit betänkte uppå, at så befästa Wår Frihet, at then ej kunde kränkt blifva af en tiltagsen och för Riket ej rättsinnad Regent, eller ock af äregirige, egennyttige och förrädiska Med-Borgare, samt hätskefulle och högmodige Fiender, så at thet urgamla Svea och Götha Rike måtte städse blifva ett fritt, sjelfständigt Konunga-Rike; Förthenskull hafve Wi beviljat och stadfäst, som Wi härmed förklare och stadfäste thenna Regements-Form, at vara en oryggelig och helig Grundlag, hvilken Wi för Oss och Wåre efterkommande, så födde som ofödde, utfäste Oss efterlefva, thess bokstafveliga innehåll följa, samt för Wår och Rikets Fiende anse then eller them, som Oss vilja leda, at therifrån afvika: aldeles som han ord ifrån ord härefter lyder:

§ 1.

Enighet i Religionen och then rätta Gudstiensten är then kraftigaste grundvalen til et lofligit, samdrägtigt och varaktigt Regimente; så skall härefter, som tillföre, såväl Konunger, som alle Embetsmän och Undersåtare här i Riket, först och främst blifva vid Guds rena och klara Ord, såsom thet uti the Prophetiska och Apostoliska skrifter författadt, uti Christeliga Symbolis, Lutheri Catechismo, then oförändrade Augsburgiska Confession förklaradt, och i Upsala Concilio, samt förra Riksens Beslut och förklaringar theröfver stadgadt är, så at Kyrkones rätt bör styrkas, oskaddan allan Konungsligan rätt, Kronones och all Sveriges Allmoga.

§ 2.

Konungen äger styra Rike sino, som Sveriges Lag säger, Han och ingen annan, Rätt och Sanning styrka, älska och gömma; men vrångvisa och orätt förbiuda, afskaffa och nedertrycka; Ingen förderfva til Lif och Ära, lem och vilfärd, utan han lagligen förvunnen och dömder är, och ingen afhända eller afhända låta något gods, löst eller fast, utan laga Dom och Ransakning, samt styra Riket efter Konunga-Balken, Lands-Lagen och thenna Regerings-Form.

§ 3.

Med Successions-Ordningen til Riket blifver aldeles vid Arf-föreningen, såsom then år 1743 i Stockholm gjord och vidtagen blifvit, samt enligt med thet, som Westerås Arf-förening af 1544 och Norrköpings Beslut år 1604 stadga och förmå.

§ 4.

Näst Konungens Höghet hafver af ålder varit och skal härefter blifva största vyrdning hos Riksens Råd, som Konungen allena Sig tager och väljer af inföddom Riddarom och Svännom, som Kongl. Maj:t och Riket med huldhet, trohet och manskap förbundna äro: Och emedan the ej till något vist tal sättas kunna; förty at man så många häldst ordnar, som Riksens tarf och heder kräfver; likväl skola the Ordinarie vara Sjutton, inneslutandes Riksens Höga Embeten och General-Gouverneuren af Pomern. Thessas samt- och isynnerhet åhuga skal vara, at råda Kongl. Maj:t i Rikets angelägna värf och ärender, tå the af Kongl. Maj:t thetom rådfrågas, styrka til all Riksens Rätt; råda Honom thet Honom och Riket gagnetligast är, efter thes bästa förstånd; styrka Ständerne och Allmoge til trohet och villighet; altid låta sig vårda om Konungens och Riksens Rätt, Höghet, Själfständighet, Gagn och Välstånd: Och således, som 1602 års Riksdags-Beslut talar, råda, som thes Embete kräfver, men ej regera. För öfrigit äro Riksens Råd Konungen allena förbundna, och endast Honom ansvarige för thes råd; dock kan ej Konungen them någon olycklig utgång, som emot thes votering, förmodan, tanka, och på skäl grundade mening hända kan, förebrå eller them tirläkna, särdeles om verkställigheten af goda rådslag icke ernår sit påsyftade ändamål, igenom thes vållande, som thet ålegat och varit anbefaldt, att utföra och förrätta.

§ 5.

Konungen äger styra och råda, frälsa och beskydda Borgom och Landom och allom Sin och Kronones Rätt, som Lag och thenna Regerings-Form säger.

§ 6.

Emedan Afhandlingar om Fred, Stillestånd eller Förbund, vare sig offensive eller deffensive, sällan tåla thet ringaste drögsmål, samt nödvändigt begära then största tystlåtenhet; förthenskul öfverlägger Kongl. Maj:t med Riksens Råd i sådana viktiga mål, och, sedan Han thes mening öfvervägt och inhemtat, tager the mått och utvägar, hvilka Han Sjelf för Riket finner bäst och nyttigast vara; dock skulle i sådana viktiga mål Riksens Råd enhälligt öfverensstemma i en mening, som stridde emot then Kongl. Maj:t äger, tå låter Kongl. Maj:t förblifva vid Riksens Råds tanka; men skulle meningarna vara åtskilde, tå pröfvar Kongl. Maj:t och antager then mening, som Han Sjelf bäst och nyttigast finner.

§ 7.

Tå Konung Fremling är, rese ej ur Rike Sino, utan Riksens Ständers vetskap och samtycke; men är han Svensk och infödd, meddele tå allenast sin föresats til Riksens Råd, och inhemte på sätt, som föreskrifvit står och then 6 §. förmår, thes råd och tankar.

§ 8.

Och på thet alla hos Kongl. Maj:t förefallande mångahanda Riksens Ärender och Förrättningar med så mycket större drift och, ordning måge afgöras; så komma sysslorna Riksens Råd emellan at fördelas på sätt, som thet Kongl. Maj:t nyttigast och lämpeligast synes; emedan Kongl. Maj:t allena, som Hufvud för hela Riket, är ansvarig Gud och Fosterlandet för thes styrsel; och i alla thesse mål, sedan Kongl. Maj:t hört the af Herrar Riksens Råds tankar, som om sådana ärender kunnoge äro, och Kongl. Maj:t thertil kallar, så äger Kongl. Maj:t votum decisivum; dock skola härifrån undantagas alla Justitiæ-ärender, hvilka af Hof-Rätterne, Krigs-Rätterne och alla Domstolar i Riket afgöras, och sedan under Justitiæ-Revisions slutelige afdömmande höra, hvilken alltid skal bestå af Sju Riksens Råd, som uti Domare-Ämbeten brukade varit och äro kände för rättvise och Lagfarne Män, samt hvarest Kongl. Maj:t Sjelf, nu som förr, är närvarande: ägandes ther endast tvänne Röster, samt, tå meningarne äro lika, votum decisivum.

§ 9.

Kongl. Maj:t allena tilkommer at göra Nåd, återgifva Ära, Lif och Gods i alla brott, som ej uppenbarligen strida emot Guds klara ord.

§ 10.

Alla högre Tienster, ifrån Öfverste-Lieutenant til och med Fältmarskalk, bägge inclusive, och alla thessas vederlikar, både i andeliga och verldsliga Ståndet, utdelas af Kongl. Maj:t uti sittande Råd på följande sätt: at enär någon öpning sig tildrager, tå böra Riksens Råd göra sig underrättade om alla the personers skickelighet och förtienster, som sådane angelägna Embeten söka, och hvilke kunna komma i consideration, och sådant Kongl. Maj:t föredraga, samt sedan Hans Maj:t gjort Thess Nådiga utnämmande uti Rådet, hvilken hos Hans Kongl. Maj:t kommit i Nädig åtanka, at befordras til samma Beställning, tå göra Riksens Råd thervid theras nödiga påminnelser inför Protocollet, och skrida icke til någon vidare votering. Til alla öfriga Tienster föreslås Kongl. Maj:t af Collegierne och andre vederbörande tre the förståndigaste, värdigaste och til then lediga beställningen tienligaste Personer, som finnas at tilgå; hvarvid en eller annan meriterad Man utom Collegium kan ihugkommas, samt tillika anmälas alla the til thenna syssla sökande competente personer. Vid Regementerne förhålles med föresläende til lediga Beställningar efter Konung Carl then XII:tes utgifna Förordning af then 6 November 1716. Skulle vid föresläende någon befinnas vara för när skedt, eller utan skäl förbigången, tå komma vederbörande, at therföre ställas i ansvar. Utaf the Sökande utväljer Kongl. Maj:t then, som han thertil skickeligast finner. Men alla the lägre tienster, hvilka Collegierne, Consistorier, Öfverstar vid Regementerne samt andre Stater, före år 1680 varit vane at förgifva, blifva nu och hädanefter til theras enskilte utdelande. Ej måge främmande Utländske Män, vare sig Furstar, Prinsar eller andre personer, hädanefter brukas eller sättas til någre Riksens Beställningar, hvarken uti Civil- eller Militair-Ståndet, Kongl. Maj:ts Hof undantaget, om icke the kunna genom lysande och stora egenskaper göra Riket en stor heder och märkeligt gagn. Til alla thessa tienster skal endast skickelighet och erfarenhet föra, utan afseende på gunst eller födsel, tå the ej med skickelighet förknippade finnas. Med Ärke-Biskops, Biskopernes och Superintendenternes Val skal sig förhålla efter förra vanligheten, tå Kongl. Maj:t allena utnämner en af the trenne, hvilke af vederbörande Honom blifvit föreslane: Med Kyrkoherdarnes tillsättande skal förhållas aldeles som 1720 års Regerings-Form stadgar och förmår, samt the Författningar, som sedermera therom stadfästade äro.

§ 11.

Kongl. Maj:t äger allena uphöja til Adeligt Stånd och värde the, som igenom trohet, dygd, tapperhet, studier och erfarenhet sig af Kongl. Maj:t och Riket välförtiente gjort; men som uti Sverige är stor myckenhet af Adel; så lärer Kongl. Maj:t vara så nådig och inskränka thetta

antal till Ethundrade femtio, hvilka, 150 nya Ätter Ridderskapet och Adelen ej kunna vägra introduction. Likaledes kan ej Ridderskapet och Adelen vägra introduction för the Riddersmän, hvilka Kongl. Maj:t med Grefligt och Friherrligt Stånd benåda vill, och sig thertil gjort välförtiente genom store och besynnerliga förtienster.

§ 12.

Alla ärender, som ej äro här ofvanföre undantagne, låter Kongl. Maj:t Sig i Cabinettet föredraga, eller ock på en af Divisionerne af Råd-Kammaren, om thet Kongl. Maj:t lämpeligare synes, eller ock Kongl. Maj:t ville theröfver inhemta flere Riksens Råds tankar; men tå bör thet likväl anses, som hade thet varit föredragit i Cabinettet.

§ 13.

Såsom Riket är vidt, ärenderne många och viktigare, än at Konungen förmår them ensam utreda; ty tarfvar Han Embetsmän och Höfdingar, som Honom bistå.

§ 14.

Til sysslornas idkesamma skötsel, förrättning och drifvande äro vissa Collegier förordnade, hvilke, som armarne vid kroppen, sträcka sig til alt thet, som i Riket göras och uträttas bör. The äga rätt och magt, hvar och en uti sin beställning, på Konungens och sit dragande kall och Embetes vägnar, at biuda och befalla sine underhafvande, at påminna them, som under theras försorg och lydno äro, om theras plikts fullgörande, fordra af them besked för theras förrättningar, och gifva Kongl. Maj:t så therom, som angående sine egne sysslor, all nödig och åstundad underrättelse.

§ 15.

Uti Hofrätten, som är Konungens Högsta Nämnd, är en Président, som igenom lärdom och lagfarenhet gjort sig til Domare-Embetet skickelig, och hafver til Bisittare en Vice-Président och the vanlige Hofrätts-Råd och Assessorer. These höge Domstolar äga hvar å sin ort hafva upsigt och vård, at Lag och rätt försvarligen och väl skipas, efter Sveriges beskrefne Lag, Stadgar och Förordningar, hvilka, utan vrängande, efter rätta ordaförståndet måste i akttagas, samt vid dömandet följas; At således Hofrätterne utan förmån, egennyttan och andra afsigter, göra hvar och en rätt, som inför Gud och Kongl. Maj:t the kunna försvara, på thet icke orättfärdighet måtte förderfva Land och Rike. Ej må någon Ridders- och Adelsman uti sådana tilmålen, hvilke angå thess lif och ära, dömas vid annan Domstol, än vid Hofrätterne, aldeles som Privilegierna och Rättegångs-Processen af år 1615 sådant förordnar, stadgar och biuder; dock så at ransaknidgen sker in loco, och inga andra Criminel-saker, än the som lif och ära angå, therunder måga dragas. Hofrätterne tilkommer ock, at hafva noga inseende öfver Under-Domarne på Landet och i Städerna, som ock Executorer: Och när af oförstånd, slummeraktighet, eller penninge-girughet, något af them föröfvas, sådant efter hvart måls särskilts beskaffenhet genast ställa under tiltal, dom och straff; men om någon beträdes hafva upsåtelingen af hat, illvilja, eller begärelse til mutor, vrängt rätten, och således sargat sit samvete, och skadat sin nästa til lif, ära och välfärd, en sådan bör ej med böter eller afsättning, utan med förlust af lif och ära, som saken är til, umgälla sin ondska och vanart, aldeles efter Sveriges Lag. Så böra ock ej sådana förbrytelser nedtystas, och genom medhåll, flat eller otidig barmhertighet, skonas, på thet icke i så granlaga mål, andre måtte föranlåtas til rättvisans sielfsvådiga missbruk, när the se, at på fel, förseelser och arghet ej följer en skälig näpst och välförtient straff. Theremot böra the, som af illvilja, obetänksamhet och hämd, med smädefulla, ärerörige eller ock anstötelige ord och skrifter angripa Domare och Executorer vid theras Embetens förrättande, utan at gitta fulltyga hvad the beskyllt och förebragt, med hårda straff, efter hvart måls beskaffenhet, straxt straffas, på thet at kitslige, arge och vanartiga

menniskor sig theraf sky och varnagel taga måtte: skolandes ingen, eho han vara må, länge hållas uti arrest, utan at ställas under ransakning och dom. Och på thet nød och trångmål hos Domaren icke måtte gifva anledning til skadelig efterfölgd, och blifva et sken och förevändning till Embetets missbruk; så böra the af Allmogen til sine Domares lön och underhåll beviljade Lagmans- och Häradshöfdinge samt Tingsgästnings-penningar, aldeles efter Högst-Salig Konung *Gustaf Adolphs* Försäkring af år 1611, hållas oförryckta til sit rätta ändamål och vederbörande Domares aflöning efter Stat. Konungens ombudsmän och Fiscaler skola ej förrätta sine embeten med förolämpande och egennytt: Och när thet befinnes, tå stånde the therföre til Laga ansvar; hvaröfver Justitiæ-Cantzleren bör hafva et vaksamt öga, hvilken ock åligger at hafva inseende, huru Lag och Förordningar efterlefvas, och therom til Kongl. Maj:t göra berättelse. Thesse Hofrätter skola hädanefter, som hittils, trenne vara: then förste i Stockholm, under hvilken lyder hela Svea Rike, thet så egenteligen i gamle Lagen kalladt; then andre är alltid uti Jönköping, och under thenna hörer hela Götha Rike; samt then tredie, som i Åbo har sit säte, hvarunder Stor-Furstendömet Finland hörer.

§ 16.

Alla Commissioner, Deputationer med Domsrätt, eller extraordinarie Domstolar, vare sig tilsatte af Konung eller Ständer, äro hädanefter afskaffade, såsom befordringsmedel til envælde och Tyranni; utan hvar och en Svensk man niute then rätt, at blifva dömder af then Domstol, under hvilken han enligt Sveriges Lag hörer: Men skulle thet så hända, at någon af så hög börd, eller ock Riksens Råd, eller ock et helt Collegium, sig så försåg, at thet Konungen, Riket eller Kronones Majestät anginge, och the brottsliga hvarken af Hofrätten eller Rådet dömas kunde, tå skal en Rikets Rätt sättas, hvarest Kongl. Maj:t Sjelf är, eller i Hans ställe Kron-Prinsen presiderar, eller then förste af Arf-Furstarne, eller ock then äldste af Riksens Råd, och hafve til bisittare samtelige Riksens Råd, Fältmarskalken, alla Présidenterne af Rikets och Kongl. Collegierne, fyra äldste Hofrätts-Råder, af alla tre Rikets Hofrätter, en General, tvänne äldste General-Lieutenanter, tvänne äldste General-Majorer, then äldste Amiralen, the tvänne äldste Vice-Amiraler, samt the tvänne äldste Contre-Amiraler, Hof-Cantzleren, och the trenne Stats-Secreterare; Justitiæ-Cantzleren är alltid Actor, och then äldste Revisions- Secreteraren förer protocollet. Thenne Domstol äger, sedan ransakningen gjord är, at afkunna domen för öppna dörrar, och äger ingen sedan then at ändra och ännu mindre at then skärpa; Kongl. Maj:t obetagit att göra Nåd.

§ 17.

Efter Hofrätterne följer Krigs-Collegium, hvaruti blifver nu, som tilföre, en Président och General-Fälttygmästaren, General-Qvartermästaren och the vanlige Krigs-Råderne, hvilke i Räkenskaperna måste vara vane, samt hälst tagas af them, som i Krigsväsendet kunnoge äro. Thetta Collegium hafver uppsigt och vård om Riksens Krigsmagt til Lands, Artillerie, som brukas i Fält och Fästningar, samt Fortifications-Staten, om Stycken, Factorier, Vapn och Värjor, Ammunition, och hvad thertil hörer, Fästningarnas tillstånd, särdeles vid gränsen, Skansar och byggningar til Kriget, om utskrifningar, värfningar och munstringar, med mera, i anledning af the Instructioner, Förordningar samt Kongl. Bref, som redan eller hädanefter författade blifva.

§ 18.

Hela Riksens Krigsmagt til lands och siöss med thess högsta Öfver- och Under-Befäl måste aflägga Tro- och Huldhets-Ed Kongl. Maj:t, Riket och Ständerne, efter thet upsatte Formularet. Krigsmagten til häst och fot, så väl som Båtsmanshället, förblifver vid sin Indelning och the med Allmogen samt Städerne uprättade Contracter, hvilka böra noga efterlefvas och i akttagas, intil thess Kongl. Maj:t och Ständerne nödigt finna någon ändring therutinnan samfäldt at göra.

§ 19.

Ej må, utan Kongl. Maj:ts Egen Nädiga Befallning, en Öfverste, eller annan af Krigs-Befälet, upbåda något hemförlofvadt Manskap til upbrott och tåg, utom vanlige Regements och andre Möten, så framt icke sådant sker vid oförmodade infall af Riksens Fiende, tå thet Kongl. Maj:t genast bör berättas: Kongl. Maj:t allena tillhörande Öfver-Befälet af hela Thess Krigsmagt både till lands och siöss, som thet alltid varit brukeligt uti the fordna och för Riket mäst lysande och lycklige tider.

§ 20.

Thet tredie Riksens Collegium är Amiralitetet, hvaruti är en Président, hafvandes till Bisittare alla tilstädes varande Amiraler och Flaggmän; men, för these ärenders bättre skötande, bör vid Rådslagen hos Kongl. Maj:t åtminstone vara en Riksens Råd, then ther til siöss hafver tient och uti Siöväsendet ärfaren är. Thetta Collegium hafver uppsigt, försorg och omvårdnad om Riksens Siömagt, samt alt hvad thertill hörer, så väl öfver Skeppens byggning, utredning och bestyckning, som proviants anskaffande, Båtsmäns upbådningar, Dykeri och Pillotterie, samt all annan therunder hörande Beställning och angelägenhet, alt efter the Instructioner, Kongl. Bref och Förordningar, som redan författade äro, eller hädanefter försattas skola.

§ 21.

Thet Fierde Riksens Collegium är Riksens Cantzlie, hvaruti en af Riksens Råd alltid Présiderar, och har til Bisittare en eller flere Riksens Råd, en Hof-Cantzler, Stats-Secreterare och the vanlige Cantzlie-Råder. Uti thetta Collegio författas och uppsättas alla Stadgar, Ordningar och Recesser, som angå Riket i gemen, eller ock enskilte Städens och Personers Privilegier; i synnerhet Fullmagter, Skrifvelser, Bud och Befallningar; Hit höra ock alla Riksdags- och Sammankomsters Handlingar, Förbund med främmande Magter samt Freds-Fördrag med Fiender, Sändebuds behöriga affärdande, alla Rådslag, som Konungen Ordinarie med Riksens Råd anställer, eller the med någre af them och the theröfver hållne Protocoller, samt thet, hvilket under Kongl. Maj:ts Hand och Namn utfärdas. Thetta Collegium äger jemväl hafva all nödig försorg och omvårdnad om Påstväsendet uti hela Riket och thess underliggande Provincier, så at thet, under then thertil föörenade Öfver-Directeurs inseende behörigen förvaltas. Stats-Sekreterare hafva thevid noga at i akttaga och tilse, at Expeditionerne efter Kongl. Maj:ts Decision samt enligt Protocollerne skyndsamt, riktigt och i god ordning fullbordas och utfärdas, utan eftersättande af thet ringaste för hvad afsigt thet vara må. Skulle någon vara så dierf, at utfärda någon Expedition, hvilken med Kongl. Maj:ts Decision stridande vore, och themed söka at Surprenera Kongl. Maj:t (hvilket genom Expeditionernes myckenhet lätteligen ske kan) then skal efter ransakning och Laga Dom utur thess dienst sättas, och efter brottet behörigen afstraffas. Och bör therföre ej någon befallning hädanefter, som hittils, lydast och efterkommas, som ej är med behörig contrasignation försedd: Krigsärender undantagandes. Thetta Collegium hafver för öfrigit at rätta sig efter Cantzlie-Ordningen och the Instructioner, Bref och Kongl. Förordningar, som the redan undfått eller hädanefter kunna undfå.

§ 22.

Kongl. Maj:t utnämner i sittande Råd, dock utan omröstning, Présidenten i Cantzliet, Cantzlie-Råden, som äro Riksens Råd, Hof-Cantzleren, Justitiæ-Cantzleren, Stats-Secreterarne, Cantzlie-Råden samt Expeditions-Secreterarne, och tager them, hvilka Hans förtroende fallit uppå. Likaledes förhålles med Kongl. Maj:ts Ministrer til främmande Hof.

§ 23.

Thet Femte Riksens Collegium är Kammar-Collegium, som hafver en Président, och the

vanlige Kammar-Råden. Ther böra alle the, som med Konungens och Kronones upbörd och utgifter hafva at beställa, anamma befallning och göra besked, alt enligt the Instruktioner, Kongl. Bref och Befallningar, som redan utfärdade äro, eller hädanefter utfärdas. Thetta Collegii omvårdnad, försorg och åhuga är, at räntorne rätteligen och i tid inkräfas och förmeras, Landet väl brukas, skötes och förkofras genom rätt hushållning och förbättring, så ock at icke Regalia Fiscii försnillas, försummas och förloras, utan Riksens medel på alt sätt bättras, beqvämas til utgifterna, hållas til råda, skaffas i tid, och Crediten ej förloras, at Kongl. Maj:t i nödfall kan inom och utom Riket hafva understöd, bistånd och hielp at förvänta. Stora Siö-Tullen med thess upbörd och beräkande jemte Småtullarne och Accisen, höra jemväl under vederbörande Öfver-Directeurs skötsel och förvaltande, til Kammar-Collegii uppsigt och omvårdnad, hvarest för vederbörande Tullnärer och Upbördsmän Fullmagter utfärdas, och för Kongl. Maj:t all tilbörlig erfordrad säkerhet sökes.

§ 24.

Uti Stats-Contoiret blifver en Président och the vanlige Stats-Commissarier. Härunder hörer medlens disponerande och utdelande, hvarest ock alla, som hafva Kronones medel under händer, böra i rättan tid inkomma med sina Förslag, som thes Instructioner thet tydeligen biuda och befalla. Staten måste ock årligen och tidigt inrättas, och 1696 års Stat thevid til en rättelse och grund tagas, samt så lagas, at Betienterne af Kronones drätsel och inkomst sina löner åtniuta. Men bemälte Stat öfverskrides och förökes ej, med mindre Kongl. Maj:ts och Rikets oumgängeliga tjenst och bästa sådant fordra. Uti Staten blifver icke allenast then vissa Summa handpenningar, som redan är til Kongl. Maj:ts enskilta behag och disposition lämnad, utan ock årligen en Summa anslagen til extra utgifter, hvilken anordnas efter Kongl. Maj:ts Befallning, underskrefven och behörigen contrasignerad, alt efter the Instructioner, Kongl. Bref och Förordningar, som redan utfärdade äro, eller hädanefter utfärdas.

§ 25.

Kongl. Maj:t utnämner i sittande Råd, dock utan omröstning Président och Stats-Commissarierne af the Män, hvilke genom trohet och insigt uti thetta angelägna Verk gjordt sig af Kongl. Maj:ts förtroende vårdige.

§ 26.

Bergs-Collegium hafver jemväl en Président och the vanlige Bergs-Råder och Assessorer, samtelige sådane, som igenom lärdom och erfarenhet både gjordt sig skickelige til Domare-Embetet, så ock all nödig och en grundelig kunskap sig förvärfvat uti alla the til Bergsväsendet hörande stycken. Thetta Collegium hafver uppsigt och försorg om Bergverkens uprätthållande, med hvad mera til thes skötsel, omvårdnad och förbättring hörer.

§ 27.

Commerce-Collegium äger jemväl en Président och the vanlige Commerce-Råder, Assessorer och Commissarier, hvilke hafva en grundelig kunskap om handel och vandel. Thetta Collegium åligger, at hafva omsorg, huru handelen måtte styrkas, förkofras och förbättras, Manufacturerne uphielpas och Handtverks-husen väl inrättas, skötas och underhållas, samt Licent, Portorie, Tull-Ordning och Taxor handhafvas, med hvad mera, som Instructioner, Kongl. Bref och Förordningar them redan föreskriva eller hädanefter stadgadt blifver.

§ 28.

Kammar-Revision behöfver ock en Président, hvilken med the vanlige bisittare drager

försorg, at ej allenast the ther anhängige Rättegångs-ärender blifva med laga dom och, Resolutioner afhulpne, samt igenom Fiscalerne til fullbordan bragte, utan jemväl Kronones årliga räkenskaper utan drögsål ifrån tiden the i Kongl. Kammar-Collegio inkomna, och Kammar-Revision therom underrättelse gifves, öfversedde, förklarade, utarbetade och sluteligen afgiorde: Alt efter the Instructioner, Kongl. Bref och Förordningar, som redan utfärdade äro, eller hädanefter utfärdas.

§ 29.

Riks- eller Öfverste-Marskalken är en af Riksens Råd, som vårdar sig om Konungens Hof, Slott och Hus, förestår, ordnar och bestyr om Thess Taffel och Hof-Folk, med hvad thertil hörer.

§ 30.

Kongl. Maj:ts Hof står under Thess enskilda disposition, Kongl. Maj:t allena kunnandes ändra, rätta och förbättra thet Han theri finner nödigt.

§ 31.

Öfver-Ståthållaren i Stockholm, Capitaine-Lieutenanten, Lieutenanterne och Quartermästaren af Drabanterne, Öfversten och Öfverste-Lieutenanten af Lif-Gardet, Öfversten af Lif-Regementet, Öfversten af Lif-Dragonerne, Öfversten och Öfverste-Lieutenanten af Artilleriet, General-Adjutanterne samt Commendanterne uti Gräns-Fästningarna äro förtroende tienster, hvilka Kongl. Maj:t til- och afsätter i sittande Råd, dock utan omröstande.

§ 32.

Alla Collegier böra räcka hvarandra inbördes handen i alt thet, som til Konungens och Riksens gagn och goda länder, när så omtränger och begäres; men ej göra thet ena thet andra ingrep, hinder och förfång, utan sköta hvar och et sit Verk med tillbörlig drift, skyldigt bekymmer, flit, trohet och försigtighet. Så länge Présidenterne äro uti sine Collegier tilstädes, niuta the sin ordenteliga magt och myndighet; men komma the uti Konungens eller egna ärender at vara frånvarande; så behålla the väl theas Äre-titul, med theraf hängande heder och vilkor; men få ingalunda något förordna, biuda och befalla, som Présidents-Embetet angår, intil thess the åter komma tilstädes och inträda uti Embetes verkeliga bruk. Emedlertid förrättar then äldste Bisittaren, med lika rätt, kraft och verkan, the Beställningen vidhängande Syslor. Thesse Collegier äro pliktige, at göra Konungen besked för theas göromål, tå han thet af them åskar, och vara Honom allena ansvarige för Syslornes behöriga skötsel.

§ 33.

Landt-Regeringen består af the vanlige Höfdingedömen, aldeles som the nu sig befinna; emedan hädanefter ingen General-Gouverneur inrikes kan vara, om ej uti besynnerliga omständigheter, och på en viss tid, ej eller något Lif-Gedinge, Land och Län förgiftas, och komma således at fördelas i then ordning, the nu och efter 1720 års Regerings-Form innehafva.

§ 34.

Svea-Rikets Arf-Furste och Prinsarne af thet Svenska Blodet måge ej eller hafva något Lif-Geding eller General-Gouvernement; men åtnöja sig med thet underhåll i penningar, som them på Staten består, och böra ej understiga för Arf-Furstarne Ethundra Tusende Daler Silfvermynt, ifrån then dag the myndige äro förklarade, som är vid 21 års ålder. Prinsarne af Svenska Blodet, som äro längre ifrån Kronan, skola åtniuta en Summa penningar årligen til theas underhåll, som är lämpelig och theas börd anständig. Dock kunna the med

Hertigdömens och Furstendömens Titlar, som i urgammalt bruk varit, hedras, dock utan någon rättighet på the Provincier, hvilkas namn the bära, som alltid under et Hufvud och Regent utan minskning och avsondring sammanfogade böra blifva.

§ 35.

Med Kron-Prinsens underhåll, hvilken alltid är then Regerande Konungens äldste Son eller Soneson, i rätt nedstigande Linea, förhålles aldeles på sätt och vis, som Högst Salig Konung *Adolph Friedrichs* Sons, Vår nu Regerande Allernådigste Konungs, Konung *Gustaf* then Tredies underhåll blifvit stadgadt och brukt. Och inträde Han i Kongl. Maj:ts Råd-Kammare, tå Han fylt Aderton år.

§ 36.

Ingen Prins af Svenska Blodet, vare sig Kron-Prins, Arf-Furste eller Furste, kan gifta sig utom Konungens vetskap och samtycke; Bryter Han theremot, vare tå efter Sveriges Lag ansedd, och barnen arflösa.

§ 37.

Är Konungen sjuk eller rest på långväga resa, tå föres Regeringen af the Riksens Råd, som Konungen thertil utnämner: men skulle Kongl. Maj:t så hastigt sjukna, at Han ej kan om Rikets ärender stadga, tå blifva Expeditionerne underskrefne af the Fyra Äldsta Riksens Råd och Presidenten i Cantzliet, hvilke Fem samfält utöfva Konungens magt i alla the saker, som fordra skyndesam åtgärd; men ej kunna några tienster bortgifvas eller Förbund slutas, förr än Kongl. Maj:t så återstald är til hälsan, at Han Sig med Regeringsärenderne Sjelf sysslosätta kan; och stånde the tå Kongl. Maj:t til ansvar för thet sätt the skött ärenderne. Men är Konungen död, och Arf- Fursten späd och Öfvermager, tå blifva Rikets värf på ovanstående sätt förvaltade, och tiensterna interimsvi bortgifna, om ej then sidste Konungen någon Testamentarisk Disposition giordt hafver, tå thet förblifver vid Konungens Testamente.

§ 38.

Riksens Ständer böra ej undandraga sig at sammankomma, tå the af Kongl. Maj:t blifva kallade, på then ort och tid, som them antydes, at ther rådslå med Kongl. Maj:t om the ärender, för hvilka Kongl. Maj:t them sammankallar, och bör ingen, för hvad ordsak thet vara må, hafva magt, at kalla Riksens Ständer til allmän Riksdag, utan Kongl. Maj:t allena; undantagandes i Konungens omyndiga år, tå The Förmyndare utöfva thenna rättighet; Men skulle Thronen blifva ledig genom hela Konungahusets utgång på Svärds-sidan, (för hvilken olyckeliga händelse then Nådige Guden Oss förskona ville,) så äro Riksens Ständer skyldige, förutan någons Sammankallelse, then Trettionde dagen efter then siste Konungens död, sjelfmante uti Stockholm sig infinna, lika som Vår Förening af then 23 Junii 1743 förmäler, med utsättande af thet straff en sådan skall undergå, som vid thetta tilfälle med stämplingar och sammangaddningar torde biuda til något intrång uti Ständernas Fria val at göra. Vid then olyckeliga händelsen åligger Riddarhus Föreståndarne, Dom-Capitlet i Upsala och Magistraten i Stockholm sådant genast uti alla landsorten til vederbörandes efterrättelse at allmänt kungöra; och som Landshöfdingarne tå äro pliktige, hvar å sin ort, sådant dödsfall them, som i Länet bygga och bo, at berättas; så lära så många inom then föresatte tiden kunna inställa sig, at Riksens frihet af them förmår skyddas och försvaras, samt ett nytt Konungahus utväljas.

§ 39.

Riksens Ständer skola med trogen ömhet lämna allan Konungsligan rätt, som Sveriges Lag beskriver, uti full magt och myndighet aldeles oförkränkt, och hvad på thet sättet then

Konungsliga myndigheten tilhörer, med nit, försorg och omvårdnad handhafva, försvara och styrka, samt therföre ej något af thessa Fundamental-Lagar förbättra, ändra, tilöka eller förminska, utan Konungens samråd och samtycke, så at ingen olag skal gå öfver rätt Lag, eller undersåtares Frihet och Konungens rättigheter blifva vanskötta och undertryckta; utan hvar och en ätniute sina lagliga rättigheter och välfångne Privilegier. Blifvande alla andra ifrån år 1680 til närvarande tid såsom Grundlag ansedde Stadgar härmed afskaffade och förkastade.

§ 40.

Ej må Konunger någon ny Lag utan Ständernes vetskap och samtycke göra, eller någon gammal afskaffa.

§ 41.

Ej måge Riksens Ständer någon gammal Lag afskaffa eller ny Lag göra, utan Konungens Ja och samtycke.

§ 42.

Tå ny Lag skal göras, blifver i akt tagit, som följer: Är thet Riksens Ständer, som then önskar, tå öfverlägge sin emellan, och tå the öfverenskomne äro, öfverlämnas Projectet til Kongl. Maj:t igenom thetas Fyra Talemän, at inhemta Konungens tanka. Kongl. Maj:t rådfrågar tå Riksens-Råd och inhemtar thetas mening, samt sedan Han Sjelf öfvervägat them, och tagit sit beslut, kallar Riksens Ständer på Rikssalen, och meddelar them i kort tal Sitt Ja och samtycke, eller ock the ordsaker, för hvilka Han thertil ej samtycka kan. Skulle åter Kongl. Maj:t vilja proponera någon ny Lag, tå meddele Han först then med Riksens Råd, och sedan the til Protocollet sagt sina tankar, tå öfverlämnas thet altsammans Riksens Ständer, hvilke, sedan the öfverlagt och öfverenskommit sins emeflan, begära dag, at på Riks-Salen få afgifva til Kongl. Maj:t sitt samtycke: men skulle thet vara et afslag, tå aflämna the thet med the ordsaker, som the thertil haft, skrifteligen genom thetas Fyra Talemän.

§ 43.

Skulle thet så tildraga sig, at thet upkom någon ny Lag-fråga, som förra tiders exempel noggsamt visa, tå blifve then afgjord på samma sätt som 42 §. thet ofvanföre stadgar.

§ 44.

Thet blifver väl Kronones egen sak och en tilhörig rättighet, at låta slå Mynt; dock förbehålla sig Riksens Ständer, när någon förhöjning eller afslag til skrot och korn skulle ärnas och förehafvas, at sådan ändring ej utan thetas vetskap och samtycke må ske.

§ 45.

Kongl. Maj:t äger frida och frälsa Riket, särdeles mot utrikes och flenders magt; men må ej emot Lag, Konunga-Ed och Försäkran, pålägga undersåtarna någre krigshielper, nya gärder, utskrifningar och andre afgifter, utan Riksens Ständers vetskap, fria vilja och samtycke; dock undantagande then olyckeliga händelse, at Riket med Härsmagt angripit blefve: Tå äger Kongl. Maj:t rätt, at taga the mått och steg, som med Rikets säkerhet och undersåtarnes fromma öfverensstämmande äro; men så snart kriget uphör, böra Ständerne sammankomma och the nya gärder, som för kriget skull pålagde blifvit, genast uphöra.

§ 46.

Riksens Ständers sammankomster vara ej längre, än högst tre månader: och på thet ej Landet med långa Riksdagar må besvärade varda, som hittils skedt, så kan Kongl. Majt vid then tiden Riksdagen afkunna, och them hvar til sin ort hemsicka: Och skulle i sådan händelse ingen ny

bevillning vara faststæld, tå förblifve thet vid then gamla.

§ 47.

Riksens Ständer äga magt, at utnämna them, som skola sitta i the Utskott, med hvilka Kongl. Maj:t vill överlägga om the ärender, som Honom synas hemliga hållas böra: Och äro the personer aldeles updragne alla the rättigheter, som Riksens Ständer sielfve innehafva; men i alla mål, som uppenbara kunna vara, blifva the Riksens Ständers Plena meddelte, och under thetas rådplägningar hänskutna.

§ 48.

Ej må Konunger Krig och Örlog göra utan Riksens Ständers Ja och samtycke.

§ 49.

Inga andre Protocoll, än the som angå the ärender, hvilka Kongl. Maj:t med Riksens Ständer öfvervägat, måga them öfverlämnas eller af them äskas.

§ 50.

Stats-Verkets tilstånd upvises åt Riksens Ständers Utskott, på thet at the måge inhemta, at penningarne blifvit brukade til Rikets gagn och bästa.

§ 51.

Blifver någon Herredagsman oförskyldt under påstående Riksdagar, eller i fram- och återresan, med ord och gärningar antastad eller illa handterad, tåhan tilkänna gifvit, at han i sådant ärende vore, så skal sådant med edsöres plikt at straffas.

§ 52.

Kongl. Maj:t låter bibehålla samtelige Riksens Ständer vid thetas välfångne gamle Privilegier, förmåner, rätt- och friheter: Skolandes inga nya Privilegier et Stånd angående, utan alla fyra Riksens Ständers vetenskap, gjorde påminnelse och samtycke, utgifvas och meddelas.

§ 53.

Kongl. Maj:t allena drager Nådig försorg om the Tyska Provincier, at the måge styras enligt Tyska Rikets Lagar, thetas välfångna Privilegier och Vestphaliske Fredens innehåll.

§ 54.

Städerna i Riket förblifva vid thetas välfångna Privilegier och rättigheter, som them af fordna Konungar gifne och förlänte blifvit; dock så, at the, efter tidernas omständigheter och thet allmännas nytta och gagn, lämpas.

§ 55.

Riksens Ständers Banque förblifver hädanefter, som then hitintils varit, under thetas egen garantie och vård; skolandes förvaltas efter the Reglementer och Stadgar, som redan gjorde äro, eller ännu af Riksens Ständer göras kunna.

§ 56.

Med Arméens Pensions-Cassa förblifver efter the Reglementer, som redan stadfästade blifvit, eller the, som Kongl. Maj:t med Thess trogna Krigs-Befäl och then värfvade Arméens Fullmäktige öfverenskommande varder.

§ 57.

Tå något otydligt skulle finnas i thenna Lag, så må man tå sig rätta efter thess bokstafveliga innehåll, til thess Kongl. Maj:t och Riksens Ständer, på sätt som uti 39. och 42. §.§. föreskrifves, kunna förenas.

Thetta alt hafve Vi här nu församlade Riksens Ständer funnit vara nödigt til Riksens ordentliga styrsel, Vår frihet och säkerhet för Oss, våra hemmavanande Med-Bröder och efterkommande, så födde som ofödde, at stadfästa. Vi förklare härmed å nyo Oss hafva then största afsky för thet Konungliga Enväldet eller then så kallade Souverainiteten: anseendes för Vår största lycka, heder och förmån, at vara och lefva frie och sielfständige, Lagstiftande, men Laglydige Ständer, under en magtgående, men Lagbunden Konungs styrsel: Bägge sammanfogade och beskyddade under Lagen, hvilken friar oss och vårt kära Fädernesland ifrån the faror, som oordning, sielfsvåld, envælde, Aristocratie och mångvälde efter sig drager, til hela samhällets olycka och hvar och en Medborgares tunga och bedrövelse. Vi göre Oss så mycket mera försäkrade om et ordentligt, lagbundit och lyckligt Regemente, som Hans Maj:t redan Sig förklarar, at anse för Sin största heder at vara then första Medborgaren ibland et fritt Folk, och Vi hoppas, at en sådan föresats blifver i thet Kgl. Huset fortplantad, Ättlinge efter Ättlinge, til verldenes senare tider. Therföre förklare ock Vi härmed för Vår och Rikets fiende then eller the oförståndige och illa sinnade medborgare, som hemligen eller uppenbarligen, genom list, stämplingar eller uppenbart våld, ville Oss ifrån thenna Lag föra, thet Konungliga Enväldet eller then så kallade Souverainiteten påtruga, eller ock under sken af frihet ikull kasta thessa Lagar, hvilka, tå the befästa en rättskaffens och nyttig frihet, utestänga sielfsvåld och oreda, thess brott utan skonsmål ransaka och efter Sveriges beskrefne Lag afdöma och straffa. Vi skole ock efter Vår trohetseds plikt och thenna Regerings-Form Hans Kongl. Maj:t rätta lydno hålla, bud Thess fullkomna, i allo thy försvarligit är för Gudi och Mannom, Honom at biuda och Oss at göra, allan rätt hållnan, Hans och Vårom, som trogne Män och undersåtar ägnar och bör.

Til yttermera visso hafve Vi thetta med Våre namns underskrifvande och Våre Insegels undertryckande velat bestyrka, stadfästa och bekräfta, som skedde i Stockholm then Tjuguförsta dagen af Augusti månad år efter Christi Börd Ettusende Sjuhundra och på thet Sjuttionde Andra.

På Ridderskapets och Adelens vägnar.

A. G. Leyonhufvud.
H. T. Landtmarskalk.
(L. S.)

På Borgare-Stånd. vägnar.

Joh. Henr. Hochschild.
i Talemans ställe.
(L. S.)

På Präste-Stånd.
vägnar.

And. R. Forssenius.
Taleman.
(L. S.)

På Bonde-Stånd.
vägnar.

Joseph Hansson.
Taleman.
(L. S.)

Thetta alt, som föreskrifvit står, vele Vi ej allenast Sielfve för oryggelig Fundamental-Lag antaga; utan biude och befalle jemväl i Nåder, at alle the, som Oss och Våre Efterträdare samt Riket med huldhed, lydno och hörsamhet förbundne äro, böra thenna Regerings-Form erkänna, i akt taga, efterlefva och hörsamma. Til yttermera visso hafve Vi thetta imed Egen Hand underskrifvit och bekräftat, samt Vårt Kongl. Insegel låtit vetterligen hängia här nedanföre, som skedde i Stockholm then Tiuguförsta Dagen af Augusti månad År efter Christi Börd Ettusende Sjuhundra och på thet Sjuttionde Andra.

Gustaf.

Enligt boken "Storfurstendömet Finlands Grundlagar", Helsingfors 1877. Red. L. Mechelin

Kuninkaallisen Maj:tin ja Waltakunnan Säätyjen wahwistama

Hallitusmuoto,

Annettu Tukholmassa 21 p:nä Elokuuta 1772.

Me Gustaf, Jumalan armosta, Ruotsin, Göötan ja Wenden Kuningas y.m. y.m. y.m. Norjan Perillinen, Schleswig-Holsteinin Herttua y.m. Teemme tietäväksi, että koska Me, hallituksemme alusta, lakkaamatta olemme tahtoneet käyttää kuninkaallista waltaamme ja woimaamme Waltakunnan parannukseksi, wahwistukseksi ja menestykseksi, sekä uskollisten alamaistemme hyödyksi, wakuudeksi ja onneksi; ja Me, sitä aikaansaadaksemme, armosta olemme hawainneet isänmaan nykyisen tilan waatiwan ennenmainittuun aiwan hyödylliseen tarkoitukseen sowitettua perustuslakien wälttämätöntä parantamista sekä sentähden, tarkimmasti mietittyämme ja tutkittuamme, toimittaneet Waltakunnan johdon ja hallituksen muodon, jonka Waltakunnan nyt kokountuneet Säädyt yksimielisesti owat hyväksi nähneet ja walallansa wahwistaneet; niin tahdomme me armosta tämän hallitusmuodon, johon Waltakunnan Säädyt siten owat suostuneet, tämän kautta hyväksyä, wahwistaa ja wakuuttaa sillä tavalla ja lajilla, kuin se kirjoitettuna sanasta sanaan tämän jälkeen seuraa:

Me allekirjoitetut Ruotsin Waltakunnan Neuwoskunta ja Säädyt, Kreiwit, Wapaaherrat, Piispat, Ritaristo ja Aateli, Papisto, Sotapäällyskunta, Porwaristo ja Talonpoikainen Kansa, jotka nyt tänne olemme kokountuneet, omasta ja kotona olewien weljiemme puolesta, teemme tietäväksi, että koska Me onnettomasta kokemuksesta olemme hawainneet, että useat meidän kansalaisiamme, jalon wapauden nimessä, owat koko yhteiskunnan onnettomuudeksi nousseet herruuteen, joka on tullut sitä kärsimättömämmäksi, kuin se on syntynyt wallattomuudesta, wahwistunut oman woiton pyynnöllä ja kowuuksilla, wihdoin saanut apua wieraalta wäeltä ja wallalta, joka lain wääristelemisellä olisi syössyt meidät suurimpaan turwattomuuteen ja wielä wiimein woinut tuottaa Waltakunnalle (meidän kaikkein rakkaalle isänmaallemme) niitä ankaria kohtaloita, joita entisten aikojen historiat ja naapuriemme esimerkit meille näyttävät, jollei innokkaiden kansalaisten miehuus ja isänmaanrakkaus, suuriwaltaisimman Ruhtinaan ja Herran GUSTAV Kolmannen, Ruotsin, Göötan ja Wenden Kuninkaan, kaikkein meidän armollisimman Kuninkaamme ja Herramme innon ja harrastuksen awulla, olisi meitä siitä temmannut ja pelastanut; niin olemme Me aikoneet niin wahwistaa wapautemme, ettei uskalias ja Waltakunnalle nurjamielinen hallitsija, eiwätkä myöskään kunnianhimoiset, woitonhaluiset ja kawalat kansalaiset sekä kiukkuiset ja ylpeät wiholliset woisi sitä loukata, waan että ikiwanha Ruotsin ja Göötan Waltakunta yhä pysyisi wapaana, itsenäisenä kansakuntana. Sentähden olemme Me myöntäneet ja wahwistaneet tämän Hallitusmuodon olemaan peruuttamattomana ja pyhänä perustuslakina, jota omasta ja jälkeistemme, niin syntyneiden kuin syntywien, puolesta lupaamme noudattaa, sen sisällystä sanasta sanaan seurata, sekä omana ja waltakunnan wihollisena pitää sitä tai niitä, jotka meitä tahtowat saattaa siitä poikkeamaan; juuri niinkuin se sanasta sanaan tästä alkaen kuuluu:

§ 1.

Yksimielisyys uskonnossa ja oikeassa jumalanpalveluksessa on arwollisen, sopuisan ja pysywäisen hallituksen wahwin perustus; siis pitää tästälähin, niinkuin tätä ennenkin, sekä Kuningasten että kaikkein wirkamiesten ja alamaisten tässä Waltakunnassa ensiksikin pysyä Jumalan puhtaassa ja selwässä sanassa, niinkuin se Profeettain ja Apostolien kirjoissa kirjoitettu, kristillisissä uskonkappaleissa, Lutheruksen katekismuksessa, muuttamattomassa Augsburgin tunnustuksessa selitetty ja Upsalan kokouksessa sekä entisissä Waltakunnan päätöksissä ja niiden selityksissä sääty on, niin että kirkon oikeus on wahwistettawa, mitäkään Kuninkaan, Kruunun ja koko Ruotsin kansan oikeutta loukkaamatta.

§ 2.

Kuninkaan tulee hallita Waltakuntaansa, niinkuin Ruotsin laki sanoo, hänen eikä kenekään muun, oikeutta ja totuutta wahwistaa, rakastaa ja warjella; mutta nurjuutta ja wääryyttä kieltää, häwittää ja polkea; kenenkään henkeä ja kunniaa, ruumista ja onnea turmelematta, jollei hän laillisesti ole syyn-alaiseksi todistettu ja tuomittu, ja keneltäkään mitään irtainta tahi kiinteätä omaisuutta ottamatta tahi otattamatta ilman laillista tuomiota ja tutkintoa, sekä hallita waltakuntaa Maanlain Kuninkaankaaren ja tämän Hallitusmuodon mukaan.

§ 3.

Waltakunnan perimysjärjestys jääpi kokonaan Perintösuostumuksen mukaiseksi, niinkuin se vuonna 1743 Tukholmassa on tehty ja toimitettu, sekä semmoiseksi, kuin Westeroosin perintösuostumus wuodelta 1544 ja Norrköpingin Päätös wuodelta 1604 säätävät ja määräävät.

§ 4.

Lähinnä Kuninkaan korkeutta on wanhuudesta suurinta kunnioitusta osoitettu ja on tästä lähin osoitettava Waltakunnan Neuwoksille, jotka Kuningas yksinään itsellensä ottaa ja walitsee oman maan ritareista ja wapaasukuisista, jotka rakkaudella, uskollisuudella ja miehuudella owat liittyneet Kunink. Maj:tiin ja Waltakuntaan. Ja kun heitä ei woi nimittää tiettyä lukua, koska heitä määrätään mieluisimmin niin monta, kuin Waltakunnan tarwe ja kunnia waatii; pitää wakinaisia kuitenkin olla seitsemäntoista, joihin Waltakunnan Korkea Wirat ja Pommerin Kenraalikuwernööri luetaan. Näiden harrastuksena pitää etenkin oleman neuwoa Kunink. Maj:tia Waltakunnan tärkeissä toimissa ja asioissa, milloinka Kunink. Maj:ti heiltä neuwoa pyytää; puolustaa kaikkea Waltakunnan oikeutta; neuwoa Hänelle sitä, mikä Hänelle ja Waltakunnalle on hyödyllisintä, parhaan ymmärryksensä mukaan; kehoittaa Säätöjä ja talonpoikaista kansaa uskollisuuteen ja nöyryyteen; aina pitää huolta Kuninkaan ja Waltakunnan oikeudesta, korkeudesta, itsenäisyydestä, hyödystä ja hywästä tilasta; ja siis, niinkuin 1602 wuoden waltiopäiwäpäätös lausuu, neuwoa, niinkuin heidän wirkansa waatii, waan ei hallita. Muutoin owat Waltakunnan Neuwokset welwolliset Kuningasta yksinänsä kuulemaan ja wastaawat neuwoistansa ainoastaan Hänelle; kuitenkaan ei Kuninkaalla ole waltaa heitä nuhdella tai syyttää mistäkään onnettomasta päätöksestä, joka heidän äänestystänsä, luuloansa, ajatustansa ja syihin nojautuwaa arweluansa wastaan saattaa tapahtua, erittäin jos hywien neuwojen toimeenpano ei saawuta aiottua tarkoitustansa sen syyllisyydestä, jonka welwollisuutena asian tekeminen ja toimittaminen oli ja joka siihen oli käsketty.

§ 5.

Kuninkaan tulee hallita ja wallita, wapauttaa ja warjella linnoituksia ja maata ja kaikkea omaa ja Kruunun oikeutta, niinkuin laki ja tämä Hallitusmuoto sanoo.

§ 6.

Koska välipuheet rauhanpäätöksistä, wälirauhoista tahi liitoista, olkootpa ryntäystä tahi puolustusta warten, harwoin salliwat wähintäkään wiivytystä sekä wälttämättömästi waatiwat tarkinta waitioloa; niin keskustelee Kunink. Maj:ti Waltakunnan Neuwesten kanssa semmoisista tärkeistä asioista ja, heidän ajatustansa tutkittuansa ja kuultuansa, ryhtyy niihin toimiin ja keinoihin, jotka hän itse näkee Waltakunnalle parhaimmiksi ja hyödyllisimmiksi; jos kuitenkin semmoisissa tärkeissä asioissa Waltakunnan Neuwokset yksimielisesti suostuwat tuumaan, joka on Kunink. Maj:tin mielipidettä wastaan, niin antaa Kunink. Maj:ti Waltakunnan Neuwesten ajatuksen olla woimassansa; mutta jos milipiteet eriävät toisistansa, niin tutkii Kunink. Maj:ti ja ottaa omaksensa sen mielipiteen, jonka hän itse katsoo

parhaimmaksi ja hyödyllisimmäksi.

§ 7.

Jos Kuningas on muukalainen, älköön matkustako Waltakunnan Säätöjen tietämättä ja suostumatta; mutta jos hän on Ruotsalainen ja omasta maasta syntyisin, antakoon Waltakunnan Neuwoksille ainoastaan tiedon aikomuksestansa ja kuulkoon heidän neuwojansa ja ajatuksiansa sillä tawalla, kuin säätö on ja 6 § määrää.

§ 8.

Ja että kaikki Kunink. Maj:tin tykönä ilmaantuwat monellaiset Waltakunnan asiat ja toimitukset sitä suuremmalla wireydellä ja järjestyksellä päätettäisiin; niin tulewat työt jaettawiksi Waltakunnan Neuwesten kesken sillä tawalla, kuin Kunink. Maj:tista hyödyllisimmältä ja soweliammalta näyttää; koska Kunink. Maj:ti yksinänsä, koko Waltakunnan päänä, on Jumalalle ja isänmaalle vastaawa hallituksestansa; ja kaikista näistä asioista, sittenkuin Kunink. Maj:ti on kuullut niiden Herrain Waltakunnan Neuwesten ajatukset, jotka semmoisia asioita ymmärtävät ja joita Kunink. Maj:ti sitä varten kutsuu, on Kunink. Maj:tilla ratkaisewa ääni; kuitenkin owat tästä erotettawat kaikki oikeudenasiat, joita Howioikeudet, Sotaoikeudet ja kaikki tuomio-istuimet Waltakunnassa päättävät ja jotka sitten owat Tarkastus-oikeuden lopullisesti ratkaistawat, jossa aina istuukoon seitsemän Waltakunnan Neuwosta, jotka owat toimittaneet tuomarinwirkoja ja tunnetut wilpittömiksi ja lainoppineiksi miehiksi, sekä jossa Kunink. Maj:ti itse, nyt niinkuin ennenkin, on läsnä: ja hänellä on siinä ainoastaan kaksi ääntä sekä, jos mielipiteet owat tasan, ratkaisewa ääni.

§ 9.

Kunink. Maj:tilla yksinänsä on oikeus armahtaa, antaa takaisin kunnia, henki ja omaisuus kaikissa rikoksissa, jotka eiwät ilmeisesti ole Jumalan selwää sanaa vastaan.

§ 10.

Kaikki korkeammat wirat, öwerstilutnantista Sotamarsalkkiin asti, kumpikin niihin luettuna, ja kaikki näiden wertaiset, sekä hengellisessä että maallisessa säädysssä, jakaa Kunink. Maj:ti Neuwoskunnan istuessa seuraawalla tawalla: koska joku wirka joutuu awonaiseksi, niin tulee Waltakunnan Neuwesten tiedustella kaikkien niiden taitoa ja ansioita, jotka hakewat tämmöisiä tärkeitä wirkoja ja woiwat tulla kysymykseen, ja asia Kunink. Maj:tille esitellä, sekä sittenkuin Hänen Maj:tinsa Neuwoskunnassa on armosta nimittänyt sen, jota Hänen Kunink. Maj:tinsa armosta on muistanut, samaan wirkaan ylennettäväksi, niin tekewät Waltakunnan Neuwokset siinä tarpeelliset muistutuksensa pöytäkirjaan pantawiksi, muuhun äänestykseen käymättä. Kaikkiin muihin wirkoihin ehdottawat Kunink. Maj:tille Kollegiumit ja muut asianomaiset kolme ymmärtäväisintä, arwollisinta ja awonaiseen wirkaan sopiwinta henkeä, jotka owat saatawina; jossa tapauksessa jotakuta ansiollista miestä Kollegiumin ulkopuolella woipi muistaa sekä yht'aikaa ilmoittaa kaikki tähän wirkaan pyrkivät hakuwaltaiset henkilöt. Rykmenteissä tapahtuu ehdottaminen awonaisiin wirkoihin Kuningas KAARLE XII:nen 6 p:nä Marraskuuta 1716 antaman asetuksen mukaan. Jos ehdolle pantaessa jollekulle hawaittaisiin wääräyttä tapahtuneen tahi syyttä hänen siwuitsensa mennyn, niin waaditaan asianomaiset siitä vastaamaan. Hakijoista walitsee Kunink. Maj:ti sen, jonka siihen taitawimmaksi katsoo. Mutta kaikki alhaisemmat wirat, joita Kollegiumit, Konsistoriumit, rykmenttien öwerstit sekä muut wirkakunnat ennen w. 1680 owat tottuneet antamaan pois, jääwät nyt ja tästälähin heidän yksinään jaettawiksensa. Wieraita ulkomaan miehiä, olkootpa ruhtinaita, prinssejä tahi muita henkilöitä, älköön tästälähin käytettäkä tahi asetettako Waltakunnan wirkoihin siwiili- tai sotilassäädysssä, Kunink. Maj:tin howi erotettuna, jolleiwät loistawilla ja suurilla ominaisuuksilla woi tehdä Waltakunnalle suurta

kunniata ja merkillistä hyötyä. Kaikkiin näihin wirkoihin on ainoastaan taito ja kokemus saattawa, suosiosta ja syntymästä huolimatta, elleiwät taitawuuteen ole yhdistetyt. Arkkipiispan, Piispain ja Superintendenttien waalit owat toimitettawat entisen tawallisuuden mukaan, joten Kunink. Maj:ti yksinänsä nimittää yhden niistä kolmesta, joita asianomaiset hänelle owat ehdottaneet. Kirkkoherrain asettaminen on tapahtuwa aiwan sillä tavalla, kun 1720 vuoden Hallitusmuoto säättää ja määrää sekä ne asetukset, jotka siitä sittemmin owat wahwistetut.

§ 11.

Kunink. Maj:tilla yksinänsä on oikeus korottaa aateliseen säätyyn ja arwoon niitä, jotka uskollisuudella, awuilla, urhoollisuudella, tiedoilla ja kokemuksella owat olleet Kunink. Maj:tille ja Waltakunnalle hyödyksi; mutta koska Ruotsissa on suuri paljous aatelisia, niin tahtonee Kunink. Maj:ti armosta rajoittaa tämän luwun sataan wiiteenkymmeneen, joiden 150 uuden suwun vastaanottoa Ritaristo ja Aateli ei saa kieltää. Ritaristo ja Aateli ei myöskään saa kieltää niiden ritarismiesten vastaanottoa, joille Kunink. Maj:ti tahtoo armosta antaa kreiwini tahi wapaaherran säädyn ja jotka suurilla ja erinomaisilla ansiotöillä sen owat hywin ansainneet.

§ 12.

Kaikki asiat, jotka eiwät tässä edellä ole erotetut, esityttää Kunink. Maj:ti itsellensä wirkakamarissansa tahi myös jossakussa Neuwoskunnan osastossa, jos se Kunink. Maj:tista soweliaammalta näyttää tahi Kunink. Maj:ti tahtoo siitä kuulla useampain Waltakunnan Neuwesten ajatuksia; mutta sitten on se kuitenkin pidettävä, ikäänkuin se olisi Kuninkaan wirkakamarissa ollut esitetty.

§ 13.

Koska Waltakunta on awara, asiat monet ja tärkeämmät, kuin että Kuningas yksinään woi ne selwittää; niin tarwitsee hän wirka- ja waltamiehiä, jotka hänelle owat apuna.

§ 14.

Töiden ahkeraa hoitamista, toimittamista ja jouduttamista warten on eri Kollegiumeja asetettu, jotka, niinkuin käsiwarret ruumiissa, ulottuwat kaikkeen siihen, mitä Waltakunnassa on tehtävä ja toimitettava. Niillä on oikeus ja walta, jokaisella tilassansa, Kuninkaan ja oman waikuttawan toimensa ja wirkansa puolesta, hallita ja käskeä wallan-alaisiansa, muistuttaa niitä, jotka heidän huolenpitonsa ja käskynsä alaisia owat, welwollisuksiensa täyttämistä, waatia heiltä tili toimituksistansa ja antaa Kunink. Maj:tille niin siitä kuin omistakin töistensä kaikki tarpeellinen ja haluttu tieto.

§ 15.

Howioikeudessa, joka on Kuninkaan Korkein Lautakunta, on Presidentti, joka opin ja laintuntemisen kautta on käynyt kelwolliseksi tuomarinwirkaan ja jolla on jäsenyksinä yksi Warapresidentti ja tawalliset Howioikeuden Neuwokset ja Asesorit. Näiden korkeiden tuomio-istuinten tulee, kunkin paikkakunnallansa, pitää huolta ja waaria, että lakia ja oikeutta nuhteettomasti ja kelwollisesti käytetään Ruotsin kirjoitetun lain, sääntöjen ja asetusten mukaan, jotka, wääntelemättä, sanain oikean sisällyksen jälkeen, owat noudatettawat sekä tuomitessa seurattawat; että siis Howioikeudet, katsomatta etuansa, omaa woittoansa ja muita tarkoituksiansa, tekewät jokaiselle oikeutta sillä tawalla, että siitä Jumalalle ja Kunink. Maj:tille woiwat wastata, niin ettei wääryys turmelisi maata ja Waltakuntaa. Älköön ketään ritaris- ja aatelismiestä semmoisissa syytöksissä, jotka koskewat hänen henkeänsä ja kunniantansa, tuomittako muussa oikeudessa kuin Howioikeuksissa, juuri niinkuin erioikeudet

ja 1615 w. oikeudenkäymis-järjestys siitä määttäävät, säättävät ja käskewät; kuitenkin niin että tutkimus tapahtuu tekopaikalla ja ettei muita rikos-asioita, kuin henkeä ja kunniata koskewia, niiden päätettäväksi wedetä. Howioikeuksien tulee myös tarkasti walwoa alituomareita maalla ja kaupungeissa, niinkuin myös tuomiontäyttäjiä: ja koska nämä ymmärtämättömyydestä, huolimattomuudesta tahi rahan-ahneudesta tekewät jonkun pahan, kohta toimittaa se, kunkin asian eri luontoa myöden, syytöksen, tuomion ja rangaistuksen alaiseksi; mutta jos jonkun hawaitaan tahallaan wihasta, ilkeydestä tahi lahjojen pyynnöstä wääntäneen oikeutta ja siten raadelleen omaatuntoansa ja wahingoittaneen lähimmäisensä henkeä, kunniata ja onnea, semmoinen ei saa sakolla tahi wiralta panemisella sowittaa häijyyttänsä ja pahantapaisuuttansa, waan hengen ja kunnian menettämisellä, kuinka asia vaatii, aiwan Ruotsin lain mukaan. Niin ei myöskään pidä semmoisia rikoksia sillensä jättää ja puolustuksella, weltoudella tahi ajattelemattomuudella sääliä, etteiwät niin aroissa asioissa muut saisi yltyä oikeuden wallattomaan wäärinkäyttämiseen, kun näkewät, ettei hairahduksia, rikoksia ja pahuutta seuraakaan kohtuullinen kuritus ja hywinansaittu rangaistus. Sitä wastoin pitää niitä, jotka häijyydestä, ajattelemattomuudesta tai kostonpyynnöstä herjaawilla, kunniata loukkaawilla taihi muuten solwaawilla sanoilla ja kirjoituksilla tarkoittawat tuomareita ja tuomiontäyttäjiä heidän wirkansa toimituksessa, woimatta toteen näyttää mitä owat kantaneet ja tuoneet ilmi, kohta, kunkin asian luonnon mukaan, kowasti rangaista, niin että juonikkaat, wihaiset ja pahanilliset ihmiset sitä kawahtaisiwt ja siitä waroituksen saisiwat; älköön kuitenkaan ketään, olkoon kuka hywänsä, kauan pidettäkö wankeudessa, tutkittawaksi ja tuomitawaksi lähettämättä. Ja ettei tuomarin puutteen-alaisuus ja ahdinko waikuttaisi wahingollista seurausta ja tulisi wiran wäärinkäyttämisen warjoksi ja puolustukseksi; niin owat ne Laamannin ja Kihlakunnantuomarin sekä käräjäkapparajat, jotka talonpoikainen kansa on myöntänyt tuomareinsa palkaksi ja elatukseksi, tarkoin korkean autuaan Kuninkaan GUSTAV AADOLFIN Wakuutuksen mukaan wuodelta 1611, liikuttamatta käytettävät oikeaan tarkoitukseensa ja asianosaisten tuomarein palkaksi kulunkiarvion mukaan. Kuninkaan asiamiehet ja wiskaalit älkööt toimittako wirkojansa tylysti ja omaa woittoa pyytäen: Ja koska se hawaitaan, niin wastatkoon siitä lain mukaan; jota Oikeuskanslerin pitää tarkalla silmällä walwoa, ja tulee hänen myös katsoa, kuinka lakia ja asetuksia noudatetaan, ja siitä tehdä kertomus Kunink. Maj:tille. Näitä Howioikeuksia olkoon tästälähin niinkuin tähänkin asti kolme: ensimmäinen Tukholmassa, jonka alle kuuluu koko Swean Walta, niinkuin se oikeastansa vanhassa laissa nimitetään; toinen on yhä Jönköpingissä, ja tämän alle kuuluu koko Göötan Walta, sekä kolmas, Turussa istuwa, jonka alle Suomen Suuriruhtinaskunta kuuluu.

§ 16.

Kaikki toimituskunnant. tuomio-oikeudella warustetut waliokunnat tahi ylimääräiset tuomio-istuimet, olkootpa Kuninkaan tahi Säätyjen asettamia, owat, yksi- ja hirmuwallan edistyskeinoina, tästälähin häwitettävät; ja jokaisella Ruotsin miehellä olkoon oikeus tulla tuomituksi siinä tuomio-istuimessa, jonka piiriin hän Ruotsin lain mukaan kuuluu: Mutta jos niin tpahtuisi, että joku korkeasukuinen, tahi myös Waltakunnan Neuwos, tahi myös koko Kollegiumi hairahtuisi, että se koskisi Kuningasta, Waltakuntaa tai Kruunun Majesteettia, eikä Howioikeus tahi Neuwoskunta woisi tuomita syyllisiä, niin on Waltakunnan Oikeus asetettava, jossa Kunink. Maj:ti itse, tahi hänen sijassansa Kruununprinssi, istuu esimiehenä, tahi ensimmäinen Perintöruhtinaita, tahi myös wanhin Waltakunnan Neuwoksista, ja olkoon siinä jäsenyksinä kaikki Waltakunnan Neuwokset, Sotamarsalkki, kaikki Waltakunnan ja Kuninkaan Kollegiumien Presidentit, neljä wanhinta Howioikeudenneuwesta kaikista kolmesta Waltakunnan Howioikeudesta, yksi kenraali, kaksi wanhinta Kenraaliluutnanttia, kaksi wanhinta Kenraalimajuria, wanhin Amiraali, kaksi wanhinta Wara-amiraalia sekä kaksi wanhinta Kontra-amiraalia, Howikansleri ja kaikki kolme Waltakunnan sihteeriä; Oikeuskansleri on aina syyttäjänä ja Tutkiminto-oikeuden wanhin Sihteeri kirjoittaa pöytäkirjan. Tämän tuomio-istuimen tulee, tutkimus tehtyänsä, kansan kuullen julistaa tuomionsa, eikä

kenelläkään ole sitten waltaa sitä muuttaa ja vielä myöhemmin kowentaa; Kunink. Maj:tilla on kuitenkin walta antaa armoa.

§ 17.

Howioikeuksien jälkeen seuraa Sotakollegiumi, jossa edelleen, niinkuin tätä ennenkin, on Presidentti ja Kenraalitykistönpäämies, Kenraalimajoittaja ja tawalliset Sotaneuwokset, joiden täytyy olla luvunlaskuihin tottuneita ja jotka mieluisimmin otetaan niistä, jotka owat sotasioissa taitawia. Tämä Kollegiumi pitää silmällä ja hoitaa Waltakunnan maa-sotawoimaa, tykistöä, jota käytetään sotakentällä ja linnoituksissa, sekä warustuslaitosta, tykkejä, asepajoja, aseita ja miekkoja, ampumawaroja ja mitä niihin kuuluu, linnojen tilaa, erittäinkin rajalla, wallituksia ja sotaa warten tehtyjä rakennuksia, sotamiesten-ottoja, pestauksia, ja katselmuksia ynnä muuta, niiden johdesääntöjen, asetusten ja Kunink. kirjeiden mukaan, jotka jo owat tai wast'edes toimitetaan.

§ 18.

Koko Waltakunnan maa- ja meri-sotawäen korkeimpine ylä- ja ala-päällyskuntinensa pitää kirjoitetun kaawan mukaan wannaa uskollisuuden ja kuuliaisuuden wala Kunink. Maj:tille, Waltakunnalle ja Säädylle. Hewos- ja jalkawäki, niinkuin myös meriwäenpito, jääwät entiseen ruotujakoonsa sekä talonpoikaisen kansan ja kaupunkien kanssa tehtyjen wälikirjojen nojalle, joita on tarkoin seurattawa ja noudatettawa, kunnes Kunink. Maj:ti ja Säädyt näkewät tarpeelliseksi siinä kohden yhteisesti tehdä jonkun muutoksen.

§ 19.

öwersti tahi muu sotapäällikkö älköön, ilman Kunink. Maj:tin omaa armollista käskyä, kutsuko mitäkään kotiinlaskettua sotawäkeä lähtöön ja matkaan, paitse tawallisiin rykmentin ja muihin kokouksiin, jollei se tapahdu Waltakunnan wihollisten äkillisesti maahan karatessa, jossa tapauksessa se on Kunink. Maj:tille kohta ilmoitettawa: ja on Kunink. Maj:tilla yksinään koko sekä maa- että meri-sotawäkensä ylipäällikkyyys, niinkuin aina on ollut tawallista entisinä ja Waltakunnan loistawimpina ja onnellisimpina aikoina.

§ 20.

Kolmas Waltakunnan Kollegiumi on Amiraalikunta, jossa on Presidentti ja hänellä jäsenyksinä kaikki läsnä olewat Amiraalit ja Lippupäälliköt; mutta, näiden asioiden parempaa hoitoa warten, on neuwotteluissa Kunink. Maj:tin tykönä wähintäkin yhden merellä palwelleen ja meritoimitukseen harjautuneen Waltakunnan Neuwoksen oleminen. Tämä Kollegiumi hoitaa, holhoo ja pitää huolta Waltakunnan meriwoimasta sekä kaikesta, mikä siihen kuuluu, niin laiwojen rakentamisesta, warustamisesta ja tykittämisestä, kuin ruokawarojen hankkimisesta, laiwamiesten kutsunnoista, sukelluslaitoksista ja luotsaamisesta sekä kaikista muista siihen kuuluwista toimista ja asioista, niiden johdesääntöjen, Kunink. kirjeiden ja asetuksien mukaan, jotka jo owat toimitetut tahi tästälähin toimitetaan.

§ 21.

Neljäs Waltakunnan Kollegiumi on Waltakunnan Kanslia, jossa yksi Waltakunnan Neuwoksia aina on Presidenttinä ja hänellä jäsenyksinä yksi tahi useampi Waltakunnan Neuwo, Howikansleri, Waltiosihteerit ja tawalliset Kanslianeuwokset. Tässä Kollegiumissa toimitetaan ja kirjoitetaan kaikki säännöt, asetukset ja suostumukset, jotka koskewat Waltakuntaa yleisesti tahi myös yksityisten kaupunkien ja henkilöiden erioikeuksia; etenkin waltakirjat, kirjoitukset, sanomat ja käskyt; tähän kuuluwat myöskin kaikki Waltiopäiwien ja kokousten kirjoitukset, liitot wieraiden waltojen kanssa sekä rauhanpäätökset wihollisten kanssa, lähettiläiden oikea lähettäminen, kaikki neuwottelut, jotka Kuningas wakinaisesti

pitää Waltakunnan Neuwesten kanssa tahi nämä muutamien kanssa heistä ja siitä kirjoitetut pöytäkirjat sekä se, mitä Kunink. Maj:tin kädestä ja nimessä ulosannetaan. Tämän kollegiumin tulee myös pitää kaikki tarpeellinen huoli ja waari postilaitoksesta koko Waltakunnassa ja siinä olewissa maakunnissa, niin että se, sitä warten määrätyn Yljohtajan ohjauksella, kunnollisesti hoidetaan. Waltiosihteerien on siinä tarkasti noudatetawa ja walwottawa, että toimituskirjat Kunink. Maj:tin päätöksen sekä pöytäkirjain mukaan joutuun, oikein ja hywässä järjestyksessä valmistetaan ja ulosannetaan, wähintäkään laiminlyömättä, olkoonpa missä tarkoituksessa hywänsä. Jos joku olisi niin julkea, että antaisi ulos toimituskirjan, joka olisi Kunink. Maj:tin päätöstä vastaan, ja sillä tahtoisi hämmästyttää Kunink. Maj:tia (joka toimituskirjain paljouden tähden helposti voipi tapahtua), hän on, tutkimuksen ja laillisen tuomion jälkeen, wiraltansa pantawa ja rikoksien mukaan laillisesti rangaistawa. Älköön senwuoksi tästälähin, enemmän kuin tähänkään asti, toteltako ja seurattako mitään käskyä, jota ei oikealla wahwistusnimellä ole warustettu: sota-asiat tästä erotettuina. Tämän Kollegiumin tulee muuten noudattaa kansliajärjestystä ja niitä johdesääntöjä, kirjeitä ja Kunink. asetuksia, joita jo owat saaneet tahi wast'edes saattawat saada.

§ 22.

Kunink. Maj:ti nimittää Neuwoskunnan istuessa, kuitenkin ilman äänestyksettä, Kanslian Presidentin, Kanslianeuwokset, jotka owat Waltakunnan Neuwoksia, Howikanslerin, Oikeuskanslerin, Waltiosihteerit, Kanslianeuwokset sekä Toimitussuhteerit, ja ottaa ne, joihin hän luottaa. Samaten tehdään Kunink. Maj:tin Ministerien wieraisin howeihin.

§ 23.

Wiides Waltakunnan Kollegiumi on Kamarikollegiumi, jolla on Presidentti ja tawalliset Kamarineuwokset. Siellä on kaikkien niiden, joiden toimena Kuninkaan ja Kruunun ylöskannot ja maksut owat, käskyjä vastaanottaminen ja tilin tekeminen, niiden johdesääntöjen, Kunink. kirjeiden ja käskyjen mukaan, jotka jo owat annetut tai tästälähin annetaan. Tämän Kollegiumin tulee pitää hoito, huoli ja waari, että werot oikein ja ajoissa welotaan ja kartutetaan, maata hywin wiljellään, hoidetaan ja hyödytetään oikealla taloudenpidolla ja parannuksella, ettei myöskään waltiorahaston tuloja kawalleta, hulimattomasti hoideta ja häwitetä, waan Waltakunnan warat kaikin tawoin parannetaan, sowitetaan menoihin, pidetään waralla, hankitaan ajoissa, eikä luottamusta kadoteta, että Kunink. Maj:tilla hädän tullen woipi Waltakunnan sisä- ja ulkopuolella olla tukea, puolustusta ja apua odotettawana. Suuri meritulli ylöskantoinensa ja luwunlaskuinensa ynnä pienet tullit ja sisätulli owat asianomaisen Yljohtajan hoidettawina ja hallittawina, ja kuuluwat myöskin Kamarikollegiumin huolen- ja waarinpitoon, jossa asianomaisille tullimiehille ja ylöskantajille waltakirjat toimitetaan ja kaikki Kunink. Maj:tille tulewa tarpeellinen wakuus haetaan.

§ 24.

Waltiokonttorissa on olewa Presidentti ja tawalliset Waltiokomisariukset. Tähän kuuluu warojen käyttäminen ja jakaminen, jonne myös kaikkien, joilla Kruunun waroja on käsissä, pitää oikeaan aikaan tulla ehdotuksinensa, niinkuin heidän johdesääntönsä sen selwästi määrääwät ja käskewät. Kulunkiarwio on myös vuosittain ja ajoissa tehtävä, ja 1696 wuoden arwio siinä ojennukseksi ja perustukseksi pantawa, sekä niin toimitettawa, että wirkamiehet Kruunun saaliista ja tuloista saawat palkkansa. Mutta mainitusta kulunkiarwiosta ei poiketa, eikä sitä enennetä, ellei Kunink. Maj:tin ja Waltakunnan etu ja hyöty sitä wälttämättömästi waadi. Kulunkiarwiossa on olewa sekä se tietty summa käsirahoja, joka jo on jätetty Kunink. Maj:tin oman mielen mukaan käytettäväksi, että vuosittain satunnaisiin menoihin määrätty summa, joka päätetään maksettawaksi Kunink. Maj:tin allekirjoitetun ja asianomaisella

wahwistusnimellä warustetun käskyn mukaan, niitä johdesääntöjä, Kunink. kirjeitä ja asetuksia myöden, jotka jo owat annetut tahi tästälähin annetaan.

§ 25.

Kunink. Maj:ti nimittää Neuwoskunnan istuessa, kuitenkin ilman äänestyksettä, Presidentin ja Waltiokomisariukset niistä miehistä, jotka uskollisuudella ja taidolla tässä tärkeässä wirkakunnassa owat ansainneet Kunink. Maj:tin luottamuksen.

§ 26.

Wuorikollegiumilla on myös Presidentti ynnä tawalliset Wuorineuwokset ja Asessorit, kaikki semmoisia, jotka opilla ja kokemuksella sekä owat käyneet taitawiksi tuomarinwirkaan että hankkineet itsellensä kaiken tarpeellisen ja perinpohjaisen tiedon kaikista wuoritoimitukseen kuuluwista aineista. Tämä Kollegiumi pitää waaria ja huolta wuorikaiwantojen woimassapidosta sekä muusta, mitä niiden hoitoon, korjaamiseen ja parantamiseen kuuluu.

§ 27.

Kauppakollegiumilla on samaten Presidentti ja tawalliset Kauppaneuwokset, Asessorit ja Komisariukset, joilla on perinpohjainen tieto kaupasta ja liikenteestä. Tämän Kollegiumin tulee pitää huolta, kuinka kauppaa wahwistettaisiin, waurastutettaisiin ja parannettaisiin, teollisuutta kohotettaisiin, ja käsityölaitoksia kelwollisesti asetettaisiin, hoidettaisiin ja woimassa pidettäisiin sekä tullimaksuja, satamaoikeuksia, tullijärjestystä ja taksoja käytettäisiin, ynnä muuta mitä johdesäännöt, Kunink. kirjeet ja asetukset niille jo määrääwät tahi wast'edes säädetään.

§ 28.

Kamari-tutkintokunta tarwitsee niinikään Presidentin, joka tawallisten jäsenyksien kanssa pitää huolta siitä, että niinhywin siellä wireessä olewat oikeudenasiat laillisen tuomion ja päätöksen alaisiksi saatetaan sekä wiskaalien kautta täytäntöön pannaan, kuin myös Kruunun wuotuiset tilikirjat wiipymättä siitä ajasta, kuin ne Kunink. Kamarikollegiumiin tulewat ja Kamari-Tutkintokunnalle siitä annetaan tieto, tarkastetaan, selitetään, walmistetaan ja lopullisesti päätetään: niiden johdesääntöjen, Kunink. kirjeiden ja asetuksien mukaan, jotka jo owat annetut tahi tästälähin annetaan.

§ 29.

Walta- eli Öwerstimarsalkki on yksi Waltakunnan Neuwoksia, joka pitää hoitoa Kuninkaan howista, linnasta ja huoneista, johdattaa, järjestää ja säälii hänen ruokapöytänsä ja howiwäkeänsä ynnä sitä, mikä siihen kuuluu.

§ 30.

Kunink. Maj:ti on yksinään howinsa isäntä, ja ainoastaan Kunink. Maj:ti woipi muuttaa, oikaista ja parantaa, minkä hän siinä tarpeelliseksi katsoo.

§ 31.

Tukholman Ylihaltija, Henkiwartijain Kapteeniluutnantti, Luutnantit ja Majoittaja, Henkiwarjeluswäen Öwersti ja Öwerstiluutnantti, Henkiryhmentin Öwersti, Henkirakuunain Öwersti, Tykistön Öwersti ja Öwerstiluutnantti, Kenraaliadjutantit sekä rajalinnoitusten Käskynhaltijat owat luottamuswirkoja, joihin Kunink. Maj:ti Neuwoskunnan istuessa, kuitenkin ilman äänestyksettä, nimittää ja niistä erottaa.

§ 32.

Kaikkien Kollegiumien pitää keskenänsä auttaa toisiansa kaikessa, joka on Kuninkaan ja Waltakunnan hyödyksi ja hyväksi, milloin niin on tarpeellista ja pyydetään, tekemättä toisillensa wahinkoa, wastusta ja haittaa, sekä kunkin toimittaa tehtävänsä tarpeellisella ahkeruudella, welwollisella huolenpidolla, uutteruudella, uskollisuudella ja warowaisuudella. Niin kauan kuin Presidentit owat Kollegiumeissaan läsnä, nauttiwat he säännöllistä woimaansa ja waltaansa; mutta jos he Kuninkaan tahi omissa asioissaan tulewat poissa olemaan, niin he kyllä pitäwät kunnianimensä siitä seuraawine arwoineen ja etuineen; mutta eiwät suinkaan saa mitään määrätä, säätää ja kärkeä, joka presidentinwirkaa koskee, kunnes taas tulewat saapuville ja todella käywät wirkansa toimitukseen. Sillä aikaa täyttää wanhin jäsenys, samalla oikeudella, woimalla ja vaikutuksella, wirkaan kuuluwat toimet. Nämä Kollegiumit owat welwolliset tekemään Kuninkaalle tilin töistänsä, milloin hän sitä heiltä waatii, ja hänelle yksin wastaamaan wirkojensa oikeasta hoidosta.

§ 33.

Maahallituksena owat tawalliset maaherranläänit, aiwan niinkuin ne nyt owat; koska tästä lähin mitään Kenraalikuwernööriä ei woi kotimaassa olla, paitse erinomaisissa tapauksissa ja määrätynä aikana, eikä myöskään mitään elatusweroa, maata tai lääniä käy antaminen, ja tulewat ne siis jaettawiksi siinä järjestyksessä, kuin niillä nyt ja 1720 vuoden Hallitusmuodon mukaan on.

§ 34.

Ruotsin Waltakunnan Perintöruhtinaalla ja Ruotsin sukuisilla Prinsseillä älköön myöskään olko elatusweroa tahi kenraalikuwernöörinkuntaa; waan tyytykööt siihen rahaeläkkeeseen, mikä heille kulunkiarwiosta annetaan ja joka Perintöruhtinailla ei saa olla sataatuhatta hopeataaleria wähempi, siitä päiwästä kuin owat täysi-ikäisiksi julistetut, joka on 21 vuoden iällä. Ruotsin sukuiset Prinssit, jotka owat kauwempana kruunusta, nauttikoot vuosittain elatukseksensa sopiwan ja sukunsa mukaisen rahasumman. Kuitenkin woipi heitä, niinkuin ikiwanha tapa on ollut, kunnioittaa herttuakuntain ja ruhtinaskuntain arwonimillä kumminkin ilman mitään oikeutta niihin maakuntiin, joiden nimeä he kantawat ja joiden aina pitää pysyä saman pään ja hallitsijan haltuun wähentämättä ja lohkomatta yhdistettyinä.

§ 35.

Elatus Kruununprinssille, joka aina on hallitsewan Kuninkaan wanhin poika tahi pojanpoika, suoraan etenewässä polwessa, annetaan aiwan sillä lajilla ja tawalla, kuin korkea-autuaan Kuninkaan AADOLF FREEDRIKIN pojan, nyt hallitsewan armollisimman Kuninkaamme, Kuningas GUSTAV Kolmannen elatuksesta oli säädetty ja tapana pidetty. Ja saakoon hän sijan Kunink. Maj:tin Neuwoskamarissa, täytettyänsä kahdeksantoista vuotta.

§ 36.

Ei kukaan Ruotsin sukuinen Prinssi, olkoonpa Kruununprinssi, Perintöruhtinas tahi Ruhtinas, saa mennä naimisiin Kuninkaan tietämättä ja suostumatta; jos hän sitä wastaan rikkoo, tuomittakoon Ruotsin lain mukaan, ja lapset jääkööt perinnöttömiksi.

§ 37.

Jos Kuningas on sairaana tahi lähtenyt pitkälle matkalle, pitäwät Waltakunnan Neuwokset hallitusta, jotka Kuningas sitä warten määrää: mutta jos Kunink. Maj:ti niin äkkiä sairastuu, ettei hän woi säätää Waltakunnan asioita, silloin panewat toimituskirjain alle nimensä neljä wanhinta Waltakunnan Neuwosta ja Kanslian Presidentti, jotka wiisi yhteisesti käyttäwät Kuninkaan waltaa kaikissa niissä asioissa, jotka waatiwat pikaista tointa; waan mitään wirkoja

ei ole lupa poisantaa tahi liittoja päättää, ennenkuin Kunink. Maj:ti on niin parantunut, että hän itse woi ryhtyä hallitustoimiin; ja wastatkoon he sitten Kunink. Maj:tille siitä, millä tawalla asioita owat toimittaneet. Mutta jos Kuningas on kuollut, ja Perintöruhtinas pienoinen ja alaikäinen, niin hoidetaan asioita yllämainitulla tawalla ja annetaan wirat wäliaikaisesti, ellei viimeinen Kuningas ole tehnyt testamenttimääräystä, jolloin Kuninkaan testamenttia noudatetaan.

§ 38.

Waltakunnan Säädyt älkööt kieltäytykö kokountumasta, milloin Kunink. Maj:ti heitä kutsuu, sille paikalle ja sinä aikana, joka heille ilmaistaan, siellä Kunink. Maj:tin kanssa neuwottelemaan niistä asioista, joita warten Kunink. Maj:ti heidät kutsuu kokoon, ja älköön kenelläkään muulla, kuin Kunink. Maj:tilla, olko waltaa, mistäkään syystä, kutsua Waltakunnan Säätyjä yleisille Waltiopäiwille; paitse Kuninkaan alaikäisyyden aikana, jolloin hänen holhojansa käyttäwät tätä oikeutta; mutta jos walta-istuun jäisi awonaiseksi miespuolisen Kuningasheimon sukupuuton kautta, (josta onnettomasta tapauksesta armollinen Jumala meitä warjelkoon), niin owat Waltakunnan Säädyt welwolliset, kenenkään kutsumatta, kolmantenakymmenentenä päiwänä viimeisen Kuninkaan kuolemasta, itseänsä saapumaan Tukholmaan, niinkuin meidän Yhdistyksemme 23 p:ltä Kesäkuuta 1743 sanoo, määräten rangaistuksen sen kärsiä, joka tässä tilassa salahankkeilla ja liitoilla saattaisi pyrkiä sortamaan Säätyjen wapaata waalia. Tässä onnettomassa tapauksessa tulee Ritarihuoneen Esimiesten, Upsalan Tuomiokapitulin ja Tukholman maistraatin se kohta kaikissa maanpaikoissa asianomaisten noudatettawaksi julkisesti ilmoittaa; ja koska Maaherrat silloin owat welwolliset, kukin paikkakunnassansa, antamaan semmoisesta kuolemankohdauksesta tiedon läänissä asuville; niin saattanee määrätyssä ajassa niin monta kokountua, että woiwat warjella ja puolustaa Waltakunnan wapautta sekä walita uuden Kuningassuwun.

§ 39.

Waltakunnan Säätyjen tulee uskollisella hellyydellä säilyttää kaikkea Kuninkaallista oikeutta, niinkuin Ruotsin laki selittää, täydessä woimassansa ja wallassansa aiwan loukkaamatta ja sitä, kuin sillä tawalla Kuninkaalliseen waltaan kuuluu, ahkeruudella, uutteruudella ja huolellisuudella hoitaa, puolustaa ja wahwistaa eikä senwuoksi mitään näistä peruslaeista parantaa, muuttaa, lisätä tahi wähentää, Kuninkaan neuwotta ja suostumuksetta, niin ettei mikään laittomuus woittaisi oikeata lakia tahi alammaisten wapaus ja Kuninkaan oikeudet tulisi huonosti hoidetuiksi ja sorretuiksi; waan jokainen nauttisi laillisia oikeuksiansa ja rehellisesti saamiensa erioikeuksia. Kaikki muut wuodesta 1680 nykyiseen aikaan asti perustuslakeina pidetyt säännöt kumotaan ja hyljätään tämän kautta.

§ 40.

Kuningas älköön Säätyjen tiedotta ja suostumuksetta tehkö uutta lakia tahi wanhaa kumotko.

§ 41.

Waltakunnan Säädyt älkööt wanhaa lakia kumotko tahi uutta lakia tehkö, Kuninkaan myöntymättä ja suostumatta.

§ 42.

Koska uusi laki on tehtävä, otetaan waari siitä, kuin seuraa: Jos Waltakunnan Säädyt sitä haluawat, neuwotelkoon keskenänsä, ja sittekuin owat sopineet, niin heidän neljä Puhemiestänsä antawat esityksen Kunink. Majesteetille, saadaksensa tietää Kuninkaan ajatuksen. Kunink. Maj:ti kysyy sitten neuwoa Waltakunnan Neuwoksilta ja tiedustelee heidän tuumiansa sekä kutsuu, itse ne tutkittuansa ja päätöksensä tehtyänsä, Waltakunnan

Säädyt waltasaliin ja ilmoittaa heille lyhyessä puheessa myöntymyksensä ja suostumuksensa tahi myös ne syyt, joiden tähden hän siihen ei woi suostua. Jos taas Kunink. Maj:ti tahtois esitellä jotakuta uutta lakia, antakoon siitä ensin tiedon Waltakunnan Neuwoksille, ja sittenkuin he pöytäkirjaan owat ilmoittaneet ajatuksensa, jätetään se kaikki Waltakunnan Säädylle, jotka, keskenänsä mietittyänsä ja sowittuansa, anowat päiwää saadaksensa waltasalissa Kunink. Maj:tille ilmoittaa suostumuksensa; mutta jos heillä kielto on, lähettäkööt sen ynnä syynsä siihen kirjallisesti neljällä puhemiehellänsä.

§ 43.

Jos niin tapahtuisi, että joku uusi lakikysymys syntyisi, jota entisten aikojen esimerkit kyllä näyttävät, silloin päätettäköön se samalla tawalla, kuin 42 § ylhäällä siitä säätää.

§ 44.

Rahan lyöttäminen jääpi kyllä Kruunun omaksi asiaksi ja sille tulewaksi oikeudeksi; kuitenkin waatiwat Waltakunnan Säädyt, kun jotakin korotusta tai alennusta rahan painossa ja puhtaudessa aiotaan ja yritetään, ettei semmoinen muutos saa heidän tiedottansa ja suostumuksettansa tapahtua.

§ 45.

Kunink. Maj:tin tulee rauhoittaa ja warjella Waltakuntaa, etenkin ulkomaan ja wihollisten waltaa vastaan; mutta älköön wasten lakia, kuninkaanwalaa ja wakuutusta määrätkö alammaistensa suoritettawaksi mitäkään sota-apuja, uusia weroja, sotawäenottoja ja muita maksuja, ilman Waltakunnan Säätäjien tietoa, wapaata tahtoa ja suostumusta; kuitenkin erotetaan se onneton tapaus, että Waltakuntaa hätyytettäisiin sotawoimalla; silloin on Kunink. Maj:tilla oikeus tehdä ja toimia, niinkuin Waltakunnan turwallisuus ja alammaisten hyöty waatiwat, mutta niin pian kuin sota loppuu, pitää Säätäjien kokountua ja niiden uusien werojen, jotka sodan tähden oliwat määrättyt, kohta lakata.

§ 46.

Waltakunnan Säätäjien kokoukset eiwät kestä kauwempaa kuin korkeintaan kolme kuukautta: ja ettei maata rasiitetaisi pitkillä Waltiopäiwillä, niinkuin tähän asti on tapahtunut, niin woipi Kunink. Maj:ti sinä aikana julistaa Waltiopäiwät päättyneiksi ja jokaisen kotiseudullensa laskea: ja jos semmoisessa tapauksessa mitää uutta suostuntaweroa ei olisi wahwistettu, niin jääköön entinen woimaansa.

§ 47.

Waltakunnan Säädylle on walta nimittää ne, jotka tulewat istumaan niissä Waliokunnissa, joiden kanssa Kunink. Maj:ti tahtoo keskustella niistä asioista, jotka hänestä näyttävät olewan salaisina pidettävät: ja on näille hengille kaikki ne oikeudet kokonaan annetut, jotka Waltakunnan Säädylle itsellensä on: mutta kaikki asiat, jotka woiwat olla julkiset, ilmoitetaan Waltakunnan Säätäjien täysikokouksille ja lykätään heidän tutkisteltawiksensa.

§ 48.

Kuningas älköön sotaa ja wainoa nostako, Waltakunnan Säätäjien myöntymättä ja suostumatta.

§ 49.

Mitään muita pöytäkirjoja, kuin niitä, jotka koskewat sellaisia asioita, joita Kunink. Maj:ti Waltakunnan Säätäjien kanssa on tutkinut, älköön heille annettako tahi heiltä pyydetäkö.

§ 50.

Waltiwaraston tila näytetään Waltakunnan Säätäjien Waliokunnalle, että saisiwat tietää

rahojen tulleen käytetyksi Waltakunnan hyödyksi ja parhaaksi.

§ 51.

Jos jotakuta herrainpäiwämiestä Waltiopäiwäin aikana, sinne kulkeissaan tahi sieltä palatessaan syyttömästi sanoilla ja töillä hätyytetään tahi pahoin kohdellaan, kun hän on ilmoittanut semmoisella asialla olewansa, niin on se rangaistawa niinkuin rauhawalan rikkominen.

§ 52.

Kunink. Maj:ti pidättää kaikki Waltakunnan Säädyt heidän oikein saamissansa erioikeuksissa, eduissa, oikeuksissa ja wapauksissa; ja älköön mitään yhtä Säätystä koskewia uusia erioikeuksia, ilman kaikkein neljän Waltakunnan Säädyn tietoa, tekemää muistutusta ja suostumusta, annettako ja myönnettäkö.

§ 53.

Kunink. Maj:ti pitää yksinään armollista huolta saksalaisista maakunnista, että niitä hallittaisiin Saksan Waltakunnan lakeja, niiden oikein saamia erioikeuksia ja Westfaalin rauhanliittoa myöden.

§ 54.

Waltakunnan kaupunkein oikein saamat eri- ja muut oikeudet, jotka entiset Kuninkaatsat niille owat antaneet ja lahjoittaneet, pysywät woimassaan; kuitenkin niin, että ne sowitetaan aikain waatimusten ja yhteisen hyödyn ja hywän mukaan.

§ 55.

Waltakunnan Säätysten Pankki jääpi tästälähin, niinkuin se tähänkin asti on ollut, heidän itse taattawaksensa ja hoidettawaksensa ja on hallittawa niiden ohjeiden ja sääntöjen mukaan, jotka jo owat tehdyt tahi joita Waltakunnan Säädyt vielä saattawat tehdä.

§ 56.

Sotawäen eläkerahastoa hoidetaan niiden ohjesääntöjen mukaan, jotka jo owat wahwistetut tahi joista Kunink. Maj:ti uskollisen sotapäällyskuntansa ja palkatun sotawäen waltuusmiesten kanssa on suostuwa.

§ 57.

Jos jotakin epäselwää löytyisi tästä laista, noudatettakoon sen sananmukaista sisällystä siksi, että Kunink. Maj:ti ja Waltakunnan Säädyt woiwat sopia sillä tawalla, kuin 39 ja 42 §§:ssä määrätään.

Tämän kaiken olemme Me, tässä nyt koolla olewat Waltakunnan Säädyt, nähneet tarpeelliseksi wahwistaa Waltakunnan oikeata hallintoa, wapauttamme ja omaa, kotonaolewien weljiemme ja jälkeisiemme, niin syntyneiden kuin syntywien, turwallisuutta warten. Me selitämme tämän kautta uudestaan tuntewamme suurinta kauhistusta Kuninkaallista yksiwaltaa eli niinkutsuttua Suweräniteettiä vastaan: pitäen suurimpana onnenamme, kunniamme ja työtynämme olla ja elää wapaina ja itsenäisinä, lakia säätäwinä, mutta laille kuuliaisina Säätysinä, wallitsewan, mutta lakihin sidotun Kuninkaan hallituksena alla: molemmat yhteenliitettyinä ja warjeltuina lain alla, joka pelastaa meidät ja rakkaan isänmaamme niistä waaroista, joita epäjärjestys, wallattomuus, yksiwalta, ylimyswalta ja moniwalta matkaansaattawat koko yhteiskunnan onnettomuudeksi ja jokaisen kansalaisen

rasitukseksi ja murheeksi. Me olemme sitä enemmän wakuutetut kunnollisesta, laillisesta ja onnellisesta hallituksesta, kuin Hänen Majesteettinsa jo itse on julistanut pitävänsä suurimpana kunnianansa olla ensimmäinen kansalainen wapaassa kansassa, ja Me toiwomme, että semmoinen aikomus tulee Kuningassuwussa polwesta polween säilytetyksi, maailman myöhempiin aikoihin asti. Sentähden julistamme Mekin tämän kautta omana ja Waltakunnan wihollisena pitävämmä sitä tai niitä ymmärtämättömiä ja pahanilkisiä kansalaisia, jotka salaa tahi julkisesti, kawaluudella, salahankkeilla tahi julkisella wäkiwallalla tahtowat meitä tästä laista erottaa, Kuninkaallista yksiwaltaa eli niin kutsuttua Suweräniteettiä meille tyrkyttää taikka wapauden warjon alla kumota nämä lait, jotka, koska wahwistawan totisen ja hyödyllisen wapauden, estäwät wallattomuutta ja sekasortoa, sen rikoksen säälimättä tutkiwamme ja rankaisewamme. Me tahdomme myös uskollisuudenwalamme welwollisuuden ja tämän Hallitusmuodon mukaan Hänen Kunink. Maj:tillensa näyttää oikeata kuuliaisuutta, hänen käskynsä täyttää, kaikessa kuin Jumalalle ja ihmisille kelpaa, hänen käskeä ja meidän tehdä, kaiken oikeuden pitää, hänen ja omamme, niinkuin uskollisten miesten ja alammaisten sopii ja tehtävä on.

Suuremmaksi wakuudeksi olemme Me nimiemme allekirjoittamalla ja sinettiemme allepainamalla tahtoneet tämän todistaa, wahwistaa ja wakuuttaa, joka tapahtui Tukholmassa yhdentenäkolmatta päiwänä Elokuuta vuonna Kristuksen syntymän jälkeen tuhat seitsemänsataa kaksikahdeksatta.

Ritariston ja Aatelin puolesta

A. G. Leyonhufvud.

T. A. Maamarsalkki.

(L. S.)

Pappissäädyn puolesta.

And. R. Forssenius.

Puhemies.

(L. S.)

Porwarissäädyn puolesta.

Joh. Henr. Hochschild.

Puhemiehen sijaisena.

(L. S.)

Talonpoikaissäädyn puolesta.

Joseph Hansson.

Puhemies.

(L. S.)

Tämän kaiken, mikä edellä kirjoitettuna on, tahdomme Me niinhywin itse järkähtämättömäksi perustuslaiksi ottaa, kuin myös armossa säätää ja käskeä, että kaikkien niiden, jotka owat welwolliset meille ja jälkeisillemme sekä Waltakunnalle osoittamaan rakkautta, tottelewaisuutta ja kuuliaisuutta, pitää tämä Hallitusmuoto tunnustaa, siitä ottaa waari, sitä noudattaa ja totella. Suuremmaksi wakuudeksi olemme Me tämän omalla kädellämme allekirjoittaneet ja wahwistaneet sekä tiettävästi ripustuttaneet meidän Kunink. sinettimme tähän alapuolelle, joka tapahtui Tukholmassa yhdentenäkolmatta päiwänä Elokuuta vuonna Kristuksen syntymän jälkeen tuhat seitsemänsataa kaksikahdeksatta.

Gustaf.

Articles of the New Form of Government established in
Sweden at the Revolution of MDCCLXXII.

The following form of government is an exact transcript of that which was translated into English, by order of his Swedish Majesty, from the original, and printed for the use of the English Merchants resident at Stockholm. Although it contains several expressions and phrases not perfectly consonant to the idiom of the English language, yet, as it is a state paper of great consequence, I thought it more advisable to print it in its present form, than to new model the style; particularly as there are very few expressions, the meaning of which can be doubted. The reader will therefore excuse any trifling errors in the style, or orthography; and not impute them to any negligence in the author.

WE, GUSTAVUS, by the grace of God, king of Sweden, Goths, and Vandals, &c. &c. &c, heir of Norway, duke of Schleswig, Holstein, &c. &c. make it known, that whereas, from the beginning of our reign, we uninterruptedly have endeavoured to employ our royal power and authority to promote the advancement, strength, and welfare of this realm, as well as the improvement, safety, and happiness of our loyal subjects; and that, in order to obtain this end, We have found, that the present situation of the country

requires an unavoidable amendment of the Fundamental Laws, adapted to the above-mentioned salutary purpose; and therefore, after the most exact and mature deliberation and reflection, We have drawn up a form of government, which the States of the realm now assembled unanimously have received and sworn to; which form of government, so agreed to by the states, We graciously have been pleased, by these presents, to approve and confirm, according to its literal sense, in the form and manner following.

We, the under-written Senators and States of the kingdom of Sweden, counts, barons, bishops, knights and nobility, clergy, chiefs of the militia, deputies of the towns and peasantry, here assembled in behalf of ourselves and our fellow-subjects at home, make it known, that whereas we, by a sad experience, have found, that, under the name of the blessed Liberty, several of our fellow Subjects have formed an Aristocracy, so much more intolerable, as it hath been framed under licentiousness, fortified by self-interest and severities, and finally supported by foreign powers, to the detriment of the whole society, and which hath brought us in the utmost insecurity by the wrong interpretation of the law, and at last might have led the kingdom, our dear native country, to the dreadful fate, which the history of former times, and the example of our neighbours, hath laid before us, had not the spirit of zealous citizens, and their love to the country, supported by the zeal and achievements of the High and Puissant Prince and Lord Gustavus III. king of Sweden, Goths, and Vandals, our most Gracious Sovereign, saved and drawn us out of it; so that we have turned our thoughts upon fortifying our liberty, in a manner, that it may not be abused by a bold enterprizing ruler, nor by ambitious, self-interested, and treacherous citizens, or spiteful and haughty enemies; but that the old kingdom of

Sweden and Gothia for ever may be a free and independent realm: therefore we have granted and confirmed, as we, by these presents, declare and assert this form of government to be an unchangeable and sacred Fundamental Law, which we, for us and our posterity, born and unborn, promise to obey and keep, after its literal sense; and deem those to be enemies to us and the kingdom, that would persuade us to deviate therefrom, as it, word for word, here follows:

1. Unanimity in religion, and the true divine worship, is the surest basis of a lawful, concordant, and stable government; and therefore the king, and all the officers and subjects of the realm, shall, hereafter as hitherto, first and foremost be addicted to the pure and evident word of God, as it is revealed in the Prophetical and Apostolic Writings, explained in the Christian Symbols, the Catechism of Luther, and the unvaried Confession of Augsburg, and confirmed by the Council of Upsala, and the former Decrees and Declarations of the States, in order that the right of the church may be strengthened, but without any prejudice to the rights of the king, of the crown, or of the whole Swedish people.

2. The king is entitled to rule his realm as the law of Sweden says, he and no other, to fortify, love and keep justice and truth; but forbid, abolish, and destroy unrighteousness and injury; not to ruin any man as to his life and honour, body or welfare, unless he be lawfully convicted and judged, nor to distrain, or suffer to be distrained, from any man his goods, moveable and unmoveable, without lawful trial and judgment, and to rule the kingdom according to the chapter of the law concerning the king's prerogative, the Swedish law, and this form of government.

3. The order of succession to the crown subsists entirely as it is established in the Act of Inheritance, set-

tled at Stockholm Anno Domini 1543, in conformity to the like Act of Westeras, Anno Domini 1544, and the Decree of Norrkoping, Anno Domini 1604.

4. Next to the king's majesty, the greatest respect hath been of old, and shall be hereafter, paid to the senators of the realm; and them the creates and elects of native Swedish knighthood and nobility, bound to his majesty by fidelity, loyalty, and allegiance; and though they cannot be determined to a fixt number, because so many may be constituted as the need and dignity of the kingdom requires; yet they ordinarily ought to be seventeen, inclusive of the high officers of the realm, and the lord-lieutenant of Pomerania. The chief care of all these shall be to advise his majesty in all the important affairs and concerns of the kingdom, whenever it pleaseth his majesty to consult them; to assert all rights of the realm, to advise all that is most advantageous for him and for the kingdom, after the best of their judgment; to influence the states and the people to loyalty and willingness; to be careful of the right, majesty, independency, advantage, and flourishing state of the king and the realm; and thus, according to what the Decree of the Diet of the year 1602 says, advise, as their duty demands, but not rule. For the rest, the senators are bound to the king alone, and answerable to him only for their counsels; yet the king cannot reproach, or impute to them any bad success, which may happen against their suffrages, expectations, thoughts, and opinions, formed upon good reasons, especially if the execution of good counsels does not reach the proposed aim, by the fault of him to whom it is enjoined and commanded to perform and execute them.

5. The king is entitled to govern and rule, save and protect towns and countries, and all the rights appertaining to him and to the crown, according to the law and this form of government.

6. Whereas the negotiations of peace, truces, and alliances offensive and defensive, seldom bear the least delay, and necessarily require the greatest secrecy, his majesty therefore consults with the Senators in those important matters, and, having pondered and collected their suffrages, takes such measures and expedients as he himself thinks to be the best and most useful for the kingdom; yet if, in those important matters, the senate should prove unanimous in an opinion, opposite to his majesty's, then his majesty yields to their sentiment; but if the advices should prove different, then his majesty decides, and approves of that opinion which he himself thinks the best and most advantageous.

7. If the king is a foreigner, he may not go out of his kingdom without the knowledge and consent of the states of the realm; but if he is a native Swede, then he only needs to communicate his resolution to the senate, and perceive its advice; in the manner set down in the foregoing 6.

8. And that all occurring business may be performed, by his majesty, with the more activity and order, the affairs are to be divided between the senators in the manner his majesty thinks most useful and proper; his majesty, as the head of the kingdom, only being accountable to God and the country for his ruling it; and in all these affairs, when his majesty hath collected the opinions of the senators, who are acquainted with those matters, and called by his majesty to ponder them, his majesty hath the decisive voice; yet herefrom shall be excepted all the juridical cases judged at the King's benches, courts martial, or any other of the tribunals in the kingdom, and which come in the last instance to the final decision of the high revision of justice, which always consists of seven senators, that have been employed in juridical offices, and are reputed to be just and skilled in the law, and where his majesty himself here-

after, as before, is present, having there but two voices, and, when the opinions prove even, the decisive vote.

9. It appertains to the king's majesty alone to do acts of grace, and to give pardon, to restore honour, life, and goods, in all crimes, which are not evidently contrary to the holy word of God.

10. All the higher offices, from lieutenant-colonel to field-marshal, both inclusive, and all their equals in the ecclesiastical and civil order, are in the king's gift, in the sitting of the senate, after the following wise:— When a place is vacant, the senators ought to take notice of the capacity and merits of all persons that sue for such places, and who may come into consideration, and make report thereof to his majesty; and his majesty having in the senate indicated the person who is come in his gracious remembrance to be advanced to the same place, the senators give their considerations thereupon in the protocol, but without any further votation. To all other employments the colleges, and other persons concerned, propose to his majesty three persons of the most skilled, worthiest, and best qualified for the vacant place, that are to be found; on which occasion, somebody or other of merit, besides those of the college, may be remembered; and all others that seek for the preferment, and are competent, may be named. In the regiments, the proposal to the vacant post is to be made according to the statute of king Charles XII. of the 6th November 1716. If, in the proposing, any man should be found to be injured, and without reason neglected, the respective persons concerned shall be accountable for it. Out of the soliciting persons his majesty chuseth him that he thinks the most qualified. But all the other lower offices, of which the colleges, chapters, and colonels of the regiments, as well as other bodies, before the year 1680, have been used to dispose, may be now

and hereafter in their particular gift. Foreigners, being princes or other persons, may not hereafter be employed in the commissions of the crown, neither in the civil nor military state, except in his majesty's court, if they be not by eminent and great qualities able to do signal honour and notable service to the kingdom. To all these places ability and experience shall only open the way, without any regard to favour or birth, when they are not accompanied with merit. The election of the arch-bishop, bishops, and superintendants, shall proceed after the former custom, and his majesty alone nominates one of the three who are proposed to him by the persons concerned. The preferment of the pastors of parishes shall be entirely according to the form of government of the year 1720, and the other statutes concerning these affairs enacted after that time.

11. The king is alone is entitled to ennoble those that by loyalty, virtue, valour, learning, and experience, have made themselves well deserving of the king and the country; but whereas there is a great multitude of noblemen in Sweden, his Majesty vouchsafes to restrain this number to one hundred and fifty; and the order of nobles may not deny introduction to these one hundred and fifty new families; likewise the nobility may not deny introduction to the noblemen his majesty will create counts or barons, and who by great and eminent merits have deserved it.

12. All affairs, here above not excepted, are to be reported to his majesty in his cabinet; or in one of the divisions in the senate; when his majesty thinks it more proper; or, if his majesty should be pleased, to advise with a greater number of senators; but in that case they shall always deemed to have been proposed in the cabinet.

13. The realm being large, and the affairs many, and of greater importance than that the king alone can be

able to examine and clear them all, he needs officers and governors to assist him.

14. For the diligent attendance, performance, and expedition of the affairs, certain colleges are instituted, who, like the arms of the body, extend their care to all that is to be done and executed in the kingdom. They have right and power, every one in their functions, in the name of the king, and in what relates to their charges and office, to command the officers under them, and to keep them who are under their care and direction, to the performance of their duty, to demand account of their expeditions, and to give his majesty all necessary and desired notice, as will of those as their own business.

15. In the King's Bench, which is the king's highest court of judicature, is to be one president, who by learning and skill in the law, has made himself a qualified judge; and has, for his assistants, one vice-president, and the usual counsellors and assessors of the King's Bench. These high tribunals, every one in their place, have inspection and care that justice may be accountably and well administered, according to law and established statutes; which, without misinterpreting, must be observed and kept in the judgements after the true and literal sense; insomuch, that the courts of King's Bench, without profit, self-interest, or other considerations, do justice to every body, as they shall be answerable before God and the king, lest unrighteousness might ruin the land and the kingdom. A nobleman may never, in arraignments of capital causes, be judged in any other court than that of the King's Bench, entirely as the privileges and statute relating to law-suits of the year 1615 prescribes and commands; yet the trial may be made *in loco*, and no other criminal cases than those touching life and honour be brought thither. It appertains likewise to the King's Bench to have a narrow inspection

over the inferior judges in the cities and country, as well as executors; and when any thing is done by them out of imprudence, blundering, or avarice, they must immediately be sued, judged, and punished as the case requires; but if any of them should be convicted of having wilfully, out of hatred, malignity, or for bribes, wronged the justice, and thus wounded his conscience, and damaged his fellow-subject on his life, honour, and welfare, such a one shall not be punished with fines, or removal from his place, but with loss of his life and honour, and according to the case, pay for his malice and mischievousness, entirely after the Swedish law. Nor may such misdemeanors be hushed up or countenanced by indulgence or unseasonable mercy, lest, in so grave matters, others may be induced to a licentious abuse of justice, when they perceive, that upon the offence, forfeiture and damage, due censure and well-deserved punishment does not follow. On the contrary, they who, out of malice, rashness, and revenge, fall upon the judges and executors of the law, in the performance of their offices, with calumnious, slandering, and injurious words and writings, without being able fully to prove what they have charged them with, shall be immediately and severely punished, as every particular case may require; in order that inconsiderate, malicious, and mischievous persons may take warning thereat: but nobody, whosoever he is, shall be for a long while kept in prison without being put to a trial and judgement. And, in order that need and distress may not give the judge an occasion and pretence to abuse his office, the lawman's-judge and session-money, granted by the peasantry to the maintenance of their judges, shall be kept untouched, and employed to its due end, and the pay of the judges, after the annual list, exactly according to the assurance of King Gustavus Adolphus, of blessed memory, in the year 1611. The king's attornies and ser-

jeants at law may not exercise their offices to the injury of others, and promoting their own self-interest: and if this should happen, they shall be accountable for it according to law; of which the chancellor of justice shall have a narrow inspection: his incumbent duty it is likewise to see how the law and the ordinances are obeyed, and give an account thereof to his majesty. The above-mentioned King's Benches shall hereafter, as hitherto, be three. The first at Stockholm, whereto appertains the whole kingdom of Sweden, properly so called in the old law: the second is always at Ionkoping, whereto belongs the whole kingdom of Gothia; and the third has its seat at Abo, to which the Great Duchy of Finland resorts.

16. All commissions, deputations with jurisdiction, or extraordinary tribunals, either established by the king or the states, shall be hereafter abolished, as being the means to further sovereignty or tyranny; and every Swedish man shall enjoy the right to be judged by that court to which he belongs, after the law of Sweden: but if it should happen, that any of so high a birth, or the senators, or a whole college, should prove guilty of so high crimes and misdemeanors, that it concerns the king, the realm, or the majesty of the crown, and that the criminal could not be judged neither by the King's Bench, nor by the Senate, then a tribunal of the realm shall be constituted, where the king shall be present, or in his place the prince royal shall preside, or the first of the hereditary princes, or the eldest senator; and whose members are to be all the senators, the field-marshal, all the presidents of the royal colleges, four of the eldest counsellors of the three King's Benches, one general, two of the eldest lieutenant-generals, two of the eldest major-generals, the eldest admiral, the two eldest vice-admirals, the two eldest rear-admirals, the chancellor of the court, and the three secretaries of state; the chancel-

lor of justice is always Solicitor; and the eldest secretary of revision shall keep the minutes. This tribunal is intituled, the trial past, to publish the judgement with the doors open, and nobody may afterwards have power to alter it, and much less to make it more severe: his majesty not deprived of his prerogative to pardon.

17. Next to the King's Benches follows the Military College, where now, as before, is to be a president, the master of ordnance, the quarter-master-general, and the wonted counsellors of war, who must be well used to accounts, and are especially to be taken out of those that are skilled in matters of war. This college has inspection and care of the land army in the kingdom, the artillery, used both in the field and in the fortresses, the body of fortification, guns, factories, weapons, ammunitions, and what belongs thereunto, the condition of the fortresses, especially at the frontiers, castles, and building for the war, the levying, enlisting, and reviewing of soldiers; and so further, according to the instructions, ordinances, and royal writs, as are already, or may hereafter be issued,

18. The whole land army and navy of the kingdom, with the high and low commanders thereof, shall take the oath of fidelity and allegiance to his majesty, the realm, and the states, according to the established form. The army of horse and foot, as well as the mariners, continues, as it is appointed, according to the sanction, called Indelnings-Werk, and is to be maintained by the contracts made with the peasantry and the towns, which are to be narrowly performed, obeyed, and kept, until his majesty, with the states, shall find it necessary to alter them in any way.

19. No colonel, or any other of the military commanders, may, without his majesty's own order, summon any home-sent troops to assemble, excepted the usual rendezvous of the regiments, unless in case of an

unexpected invasion of the enemies of the kingdom, which Shall then be instantly reported to his majesty; the chief command belonging to him alone over his whole army and navy, as it has always been usual in former, and for the country the most flourishing and happy times.

20. The third college of the realm is the Board of Admiralty, wherein is to be a president, and the members are to be all the admirals and flag-officers present; but for the better managing of these affairs, in his majesty's council there shall be at least one senator who hath served in the navy, and is experienced in the marine. This college has the inspection and care of the navy of the realm, with all things thereto belonging, as well the building of the ships, their equipping and furnishing with guns, as the victualling, the raising of the marines, the company of divers, the pilotry, and all other business thereto belonging, according to the instructions, royal writs, and ordinances, as are already, or may hereafter be issued.

21. The fourth college is the Chancery of the Realm, where one of the senators always is president, having, as members, one or more of the senators, one chancellor of the court, the secretaries of State, and the usual counsellors of chancery. In this college, all the statutes, ordinances, and recesses, concerning the kingdom in general, and the privileges of particular towns and persons, are framed and penned, especially commissions for places, edicts, writs, and warrants: hereto belong likewise all the records and rolls of the diets and other assemblies, alliances with foreign powers, treaties of peace with enemies, the due dispatching of envoys, all the counsels the king ordinarily takes from the senators, or some of them, and the records thereof, as well as all what is issued under his majesty's name and seal. This college has likewise the necessary care for the Post-of-

fices in the whole kingdom and the adjacent provinces, in order that they, under the inspection of the chief director, may be duly administered. The secretaries of state are to take particular care that the resolutions, according to his majesty's decision, and in conformity with the records, may be readily and speedily, duly, and in good order, issued, without the least neglect, in what view soever it might be. Should any person prove so rash as to issue a warrant, contrary to his majesty's decision, and therewith endeavour to surprize his majesty (which in such a multitude of expeditions, easily might happen) the same person shall, after trial and lawful judgement, be removed from his place, and punished as the crime deserves. Nor shall, therefore, any warrant be hereafter, more than hitherto, obeyed and executed, without due countersignation, except in military affairs. This college is besides to follow the ordinance of the chancery, the instructions, writs, and royal statutes, which are already, or may hereafter be issued.

22. His majesty denominates in the senate, but without voting, the president of the chancery, the counsellors of chancery that are senators, the chancellor of the court,, the chancellor of justice, the secretaries of state, the counsellors of chancery, as well as the secretaries of expeditions, and chuses them to whom his majesty has the best trust. In the same manner his majesty's envoys to foreign courts are to be constituted.

23. The fifth college of the realm is the College of the Chamber, which has a president and the usual counsellors of the chambers. There all who have any business with the income and expences of the king and crown, are to receive their order and give their accounts according to the instructions, writs, and ordinances, hitherto issued, or which may hereafter be enacted. The care and endeavour of this college shall be to see that

the rents and taxes be duly and seasonably gathered and increased, the ground well cultivated and improved by a good tillage and husbandry, in order that the *Regalia Fisci* may not be neglected, forfeited and purloined; but the substance of the realm by all means amended, adapted to the expences, kept in order, and in due time received, so that the public credit may not be lost; but that his majesty, in case of need, can depend upon aid and assistance as well within the kingdom as abroad. The great custom-house, with its receipt and accounts, as well as the petty land-tolls and the excise, appertain likewise, under the inspection of a chief director, to the care of the college of the chamber, where commissions are to be given to the respective custom-house officers and gatherers, and due security for his majesty to be observed.

24. In the Exchequer is to be a president and the usual commissioners of the exchequer. Hereunto belongs the disposition and distribution of the cash of the crown; and here likewise every one that handles the king's money, in due time ought to come in with their accounts (Foerslag) according to what their instructions ordain. The estimates must also in due time every year be settled, and thereby the establishment, or list of the year 1696, be the basis and rule; and care be taken, that the officers may be paid out of the incomes and coffers of the crown. But the aforesaid list may not be exceeded or augmented, should not the unavoidable service and interest of the king and the kingdom require it. In the list shall not only subsist the determined sum for his majesty's privy purse, which always is left to his majesty's particular will and disposition, but also a sum annually to be appropriated to extraordinary issues, and managed after his majesty's under-written and countersigned order: the whole, accord-

ing to the instructions, writs, and ordinances, as are already, or may hereafter be enacted.

25. His majesty denominates in the Senate, but without voting, the president and the commissioners of the Exchequer, out of such persons as, by faithfulness and skill in this interesting matter, have proved themselves worthy of his majesty's trust.

26. The college of the Mines shall likewise have a president and the usual counsellors and assessors; all such persons, who by learning and experience have made themselves qualified to be officers of judicature, and also have acquired a solid knowledge in metallurgic matters, and all the sciences thereto belonging. This college has inspection and care of all what concerns the rise and improvement of the mines and forges.

27. The College of Commerce has also a president, the usual counsellors, assessors and commissioners, who have a consummate knowledge in the matters of commerce and trade. It is the incumbent duty of this college to take care that the commerce may prosper and increase, that the manufactures may be supported, the work-houses well regulated and maintained, and duty (Licent) portory, custom-ordinances and taxes, observed; over and above what instructions, writs, and statutes, as are at present prescribed, or hereafter shall be ordained.

28. The Revision of the Chamber must likewise have a president, who, with the usual members, takes care, not only that all juridical affairs, there depending, may be lawfully judged and executed by the serjeants at law, but also that the annual accounts of the crown, without any delay, from that very time they are sent to the Royal College of the Chamber, and the Revision of the Chamber takes notice thereof, may be surveyed, explained, elaborated, and finally decided; all according to the instructions, writs, and ordinances, which are already, or may hereafter be issued.

29. The Lord High Steward of the Realm is one of the senators, in whole inspection his majesty's court, palace, and household are, and who rules, keeps, and takes care of his table and servants of the court, with all what thereto belongs.

30. His Majesty's Court and Household is to be at his own peculiar disposition; his majesty alone being able to alter, change, and reform whatever he should find necessary.

31. The grand governor (Ofver-Stâthallare) of Stockholm, the captain-lieutenant, lieutenant and quartermaster of the lifeguard-men, the colonel and lieutenant-colonel of the foot-guard, and also the colonel of the horse-guard, the colonel of the life dragoons, the colonel and lieutenant-colonel of the artillery, the general-adjutants and the commandants of the frontier towns, are all charges of trust, which his majesty grants or recalls in sitting senate, yet without voting.

32. All the colleges are bound to assist each other in all what can be conducive to the good and emolument of the king and the kingdom, whenever it shall be required and necessary: yet one college must not encroach or do any hindrance and prejudice to the other; but each attend to its business with due activity, care, sedulity, faith, and prudence. The presidents, when they are present in their colleges, enjoy their due power and authority; but when they are absent in the king's, or their own private affairs, although they then keep the title and honour due to their quality, yet they cannot order, dispose, and command any thing that belongs to the charge of presidents, till they shall return and be seated in their regular function. During their absence, the eldest member of the college performs, with equal right, authority, and effect, all what is adherent to the charge. The colleges are accountable to the king for their beha-

viour when he requires, and shall answer nobody but him alone for their administration.

33. The regency of the provinces is established in certain governments just as they now are constituted; so that there never, for the future, shall be any general-governor in this realm, if not on a very peculiar emergency, and then for a short time; also shall there no appanage, province, or government be bestowed; but the provinces shall be divided in the same governments they now, according to the Form of Regency de Anno 1720, actually are.

34. The prince heir apparent to the crown of Sweden, and also the princes of the royal Swedish blood, cannot have any appanage, or general-government, but must depend upon such annual allowance that can allotted them from the Exchequer, which money, for the hereditary princes, must not be less than one hundred thousand dollars S. mt. * from the day they shall be declared of age, which is at twenty-one years. The princes of the Swedish blood, who are more distant from, the crown. shall have such an annual pension for their maintenance, as can be convenient and suitable to their, birth. Yet they can be distinguished with the titles of duchies, as in old times has been in fashion; but without any right to those provinces whose name they bear, which always shall be incorporated under one head and ruler, without any diminution or separation.

35. Concerning the sustenance of the prince royal, who always is the reigning king his eldest son, or grandson, in a direct descending line, it must be bestowed in the same manner as established for the late king Adolphus Frederichus his son's, our now reigning most gracious king's Gustavus's the III. annual maintenance.

*About £. 4,166.

And when he is come to the age of eighteen years, he shall be admitted into the council of the king.

36. No prince of the Swedish blood, although he may be prince royal, or hereditary prince, or of a more distant line, may marry without the king's knowledge and consent. In the case any one should contravene, he shall be judged after the Swedish law, and the children be disinherited.

37. The king being sick, or absent upon a long journey, then the regency is to be administered by those of the senate, whom the king has denominated for that purpose; but if the king should fall sick so suddenly, that he cannot give any orders how the affairs of the realm should be managed, then all the warrants and decrees are to be signed by the four eldest senators and the president of the chancery: these five together are to exercise the royal power in all affairs that require a quick dispatch; but they are not entitled to denomination of employments, nor to conclude alliances, before the king being so restored to health, that he himself can take in hands the affairs of government; and then these shall be accountable to the king how business has been dispatched. But if the king dies, and the prince royal is under age, then the government of the realm is to be administered in the manner above-mentioned, unless that the late king had made any testamentary disposition; in which case it shall be according to the king's said testament.

38.. The states of the realm must not fail to convene, when called by the king, on time and place indicated, there to consult with his majesty on such affairs, whereabout his majesty desires their meeting. Nobody else but the king alone shall have the power to call the states to a public diet, except in the minority of the king; then the tutors* exercise this power. But if the crown

* Guardians.

should happen to be vacant by the extinction of the whole royal family on the male side (for which sad event the gracious God beware!) then the states of the kingdom are bound, without any convocation, on the 30th day after the death of the king, of themselves to meet at Stockholm, according to our act of convention, de dato Junii 23d, 1743; which act also expresses the penalty on whosoever in that case should endeavour, with practices and conspiracies, to encroach upon the free election of the states. In that unhappy event, it is incumbent on the wardens of the house of nobles, the chapter of Upsala, and the court of magistrates at Stockholm, instantly to publish it, in all the provinces, for the knowledge of all who are concerned; and whereas the provincial governors then are obliged, each in his territory, to make known the demise of the king to all the inhabitants, it is expected, that so many will be present before the appointed time, that they may be able to save and defend the liberty of the country, and a new successor to the crown be chosen.

39. The states of the kingdom are bound, with faithful concern, to leave intemperate all the royal prerogatives, after the dictates of the Swedish law, so that they shall be kept in their full vigour and strength, in order that all what in such manner appertains to the royal authority shall be zealously and carefully maintained, defended, and strengthened; wherefore, nothing of these fundamental laws is to be reformed, augmented or diminished, without the concert and agreement of the king, on purpose that no unlawfulness might render invalid the enacted law, or the liberty of the subjects, together with the king's rights, be invaded and subdued; but each be in possession of his due rights and privileges: to that end all the Statutes, from the year 1680 till this present time, which have been considered

as fundamental laws, in virtue of this shall be abrogated and rejected.

40. The king shall have no power to make new laws without the knowledge and assent of the states, nor abrogate an old one received formerly.

41. The states shall have no power to abrogate old laws, nor to make new ones, without the king's consent and approbation.

42. When a new law is to be settled, the following method shall be observed: if the states of the realm wish for a new statute, then they are to consult among themselves, and after they are come to agreement, the project is to be presented to his majesty by their four speakers, for to perceive the king's sentiment. His majesty thereupon asks the advice of the senate; and when he himself has pondered it, and fixed his resolution, he calls the states to public meeting in the Great-hall (Riks-Salen), and gives them, in a short speech, his consent and agreement, or else the reasons for his refusal. But if the king should propose a new law, he is at first to communicate it to the senate; and when the senators have given their advice to the protocol, the whole matter is to be delivered to the states, who, after having consulted, and come to an agreement amongst themselves, ask for a day to present their consent to his majesty in the Great-hall: but if it happens to be a refusal, then they deliver their reasons for it in writing by their four speakers.

43. If there should be raised some new question about the true meaning of the law, as in former times frequently has happened, then it shall be decided in the same manner as in the 42d article here above is enacted.

44. Although it always is an appurtenance to the crown to coin money, yet the states have, reserved themselves, when any raising or debasing of the standard, or

intrinsic value, should be designed or undertaken, that such a reformation shall not come to pass without their knowledge and agreement.

45. The king is to defend and save the country, particularly from foreign and hostile invasion; but he cannot against the tenor of the law, his royal oath and assurance, levy any aids for war, new taxes, enrolling of men, or other duties, without the knowledge of the states, and their free will and consent; yet, that unhappy case excepted, when the kingdom should be attacked by an army, then his majesty has power to take such measures, for the security of the realm, as he shall judge convenient for the good of his subjects; but as soon as the war is finished, the states must be called, and the new taxes in behalf of the war quite abolished.

46. The assemblies of the states are not to subsist longer than at most three months: and in order to avoid that the country being aggrieved by the expences of long diets, as has happened heretofore, the king is empowered, after that time, to dissolve the assembly, and fend away the deputies each to his own home; and if, in the like occasion, no new subsidies were granted, the old ones then are to subsist.

47. The states are intituled to denominate and chuse the persons who are to be seated in those committees, with which the king will please to consult about such business as he designs shall be kept secret. These members are invested with all that right and authority which appertains to the states themselves: but all matters that can be published shall be communicated to the states, and imparted to their deliberation.

48. The king has no power to wage war without the assent and agreement of the states.

49. No other minutes, but of such affairs that have been under the deliberation of the king with the states, can be required or delivered to them.

50. The state and condition of the Exchequer shall be laid open before the states of the realm, in order to take cognizance that the public money has been spent to the good and welfare of the country.

51. If a member of the states, during the diet, or on his journey to or from the diets, should be injured and wronged with words and deeds, when he has made known that he is in that quality and business, it shall be punished as a breach of the king's peace.

52. His majesty assures to maintain all the states of the kingdom in their duly acquired old privileges, immunities, rights, and liberties: and also, no new privileges, for any one of the states, without the knowledge, advice, and content of all the four States, shall be given or imparted.

53. To his majesty's gracious care alone the German provinces are left, that they may be governed according to the laws of the empire, and the tenor of the treaty of Westphaly.

54. The cities and towns of the kingdom are to remain in their duly acquired privileges and rights, which were granted and given them by former kings; yet so, that they are to be fitted and adapted to the circumstances of the times, for the good and advantage of the commonwealth.

55. The bank of the states is to remain hereafter as before, under their guarantee, and at their own disposition, so that it is to be administered according to the rules and statutes already enacted, or such as the states will establish for the future.

56. The cash of pensions belonging to the army shall remain, according to the ordinances already confirmed, or such as his majesty, with the faithful military commanders and deputies from the regiments, will agree to.

57. If this law in any point should be found obscure,

the literal contents must be observed, till the king and the states, in the manner expressed hereabove, articles 39 and 42, shall agree upon the true sense.

All this, We, now here assembled States, have judged necessary for the regular government of the realm, our liberty and security, to ratify and enact for us, our absent fellow-subjects, our posterity born and unborn. We declare and protest hereby anew, that we bear the greatest abhorrence to a king's despotic power, or the so-called sovereignty; deeming that our highest felicity, honour, and advantage, to be and dwell free and self-independent, law-giving but law-observing states, under the sway of a king in power, but bound to the law; both of us tied together and protected by the law, who preserves us and our dear country from the dangers which are the sad effects of disorder, licentiousness, despotism, and an aristocratic government of many, to the detriment of the whole society, and to the grievance and distress of every subject. We are so much the more assured to have an orderly, lawful, and happy government, as his majesty has declared, that he will regard it as his greatest honour to be the first citizen amongst a free people ; and we are hopeful that the like sentiments will be propagated in the royal family, from father to son, till the latest times of the world. Therefore we declare enemy to us and the country whoever shall be to imprudent and malignant a fellow-subject, as to endeavour to draw us off from this sanction by cheat and craft, secret plots or open violence, in order to intrude upon us royal despotism or sovereignty; or, under the pretence and show of liberty, overthrow these laws, which, when they corroborate a true and useful liberty, shut the doors to licentiousness and confusion. Whoever it may be, shall be punished without mercy, according to the plain law of Sweden. We assure also, in virtue of our sworn fealty and this form of government, that

we shall keep loyal obedience to his majesty, fulfil his orders in all that is due and warrantable before God and men, for him to command, and for us to do, all rights being safe, that belong to him and ourselves, as it becomes faithful men and subjects.

Signed and sealed in Stockholm the 21st day of August, in the year after the birth of Our Saviour 1772.

For the Nobility.

A. G. LEIONHUFWUD. AND. H. FORSSENIUS.
h. t Landtmarshal. Speaker.
(L. S.) (L.S.)

For the Clergy.

For the Burghers.

JOH. H. HOCHSCHILD.
In the place of the Speaker.
(L. S.)

For the Peasantry.

JOSEPH HANSSON.
Speaker.
(L.S.)

All this here above written, We ourselves not only receive as a firm fundamental law, but we ordain likewise, and enjoin all who are bound to us and our successors to the reign, with fidelity, allegiance, and loyalty, to acknowledge, keep, and obey this form of government. For the more certainty, we have signed this with our own hand, and caused our Royal Seal to be put hereunder, at Stockholm, the 21st day of August, in the year after the birth of Our Saviour one thousand seven hundred and the seventy-second.

G U S T A V U S.